

Európai
Bizottság

PANORAMA

Középpontban az európai regionális és várospolitiká

2019. tavasz / 68. szám

Románia északnyugati
része: előrelépés
a helyes irányba

CREȚU BIZTOS:
MÚLTBELI
TELJESÍTMÉNYEK,
JÖVŐBELI TERVEK

Regionális és
várospolitiká

PANORAMA

Aktuális számunk tartalmából...

A *Panorama* magazin mostantól már le is tölthető, tavaszi száma számos témát érint a városi problémáktól a kultúrán át az ipari átalakulásig.

Exkluzív interjút készítettünk Corina Crețu biztossal, amelyben visszatekintünk a kohéziós politika elmúlt négyéves időszakában elért eredményekre. A magazin regionális szinten most Északnyugat-Romániára összpontosít: különböző projekteket mutatunk be Emil Boc, Kolozsvár polgármesterének és Marcel Ioan Boloș, a Regionális Fejlesztési Ügynökség vezetőjének észrevételeivel. A legutóbbi URBACT-jelentésben szereplő, következő témákkal kapcsolatos megállapítások is terítékre kerülnek: a városi hatóságok szerepe a nemek közötti egyenlőség különféle térségekben történő megteremtésében, és a „Tiszta energia az EU szigeteinek” című kezdeményezés keretében a szigetek fenntartható energiatermelésében nyújtott támogatás.

„Személyes tapasztalatok” című rovatunkban Csehország és a lengyelországi Kujávia-pomerániai vajdaság tapasztalatairól olvashatunk, illetve beszámolókat találhatunk fiatalok Youth4Regions médiaprogramban szerzett élményeiről. Ezenkívül

bepillantást nyerhetünk abba, hogy milyen módon mutatta be egy országos televíziócsatorna rendszeres műsora a kohéziós politika előnyeit Észtországban.

Megtudhatjuk, hogy az Interreg programok miként inspirálták Dél-Koreát a szomszédos országokkal való együttműködésre irányuló erőfeszítéseiben, elemezzük a populizmus és az euroszkepticizmus terjedését, a pénzügyi eszközökről és a nyílt hozzáférésű adatportálról szóló állandó rovataink pedig ugyancsak megtalálhatók a jelenlegi számunkban. Projekteket bemutató rovatunkban ellátogatunk Lengyelországba, Hollandiába és az alpesi térségbe.

Kellemes olvasást kívánunk!

AGNÈS MONFRET

Az Európai Bizottság Regionális és Várospolitikai Főigazgatósága Kommunikációs Osztályának vezetője

4

22

36

38

VEZÉRCIKK.....	3
CREȚU BIZTOS VISSZATEKINT A MEGBÍZATÁSÁRA.....	4
URBACT-JELENTÉS A NEMEK KÖZÖTTI EGYENLŐSÉGRŐL.....	8
A FI-COMPASS IRÁNYTÜKÉNT SZOLGÁL.....	12
ROMÁNIA ÉSZAKNYUGATI RÉSZÉ: ELŐRELÉPÉS	
A HELYES IRÁNYBA	14
TISZTA ENERGIA AZ EU SZIGETEINEK.....	22
AZ ELÉGTELENSÉG FELTÉRKÉPEZÉSE AZ EU-BAN.....	28
A YOUTH4REGIONS NYERTESEI.....	32
AZ ÉSZT TELEVÍZIÓ UNIÓS FINANSZÍROZÁSÚ PROJEKTEKET	

MUTAT BE.....	36
INTEGRITÁSI MEGÁLLAPODÁS SEGÍTI PORTUGÁLIÁT.....	38
ADATPONT: ÉGHAJLATPOLITIKAI CÉLKITŰZÉSEK.....	40
LENGYELORSZÁG HELYI KÖZÖSSÉGEI ÁTVESZIK	
AZ IRÁNYÍTÁST	42
CSEHORSZÁG: A 2020 UTÁNI KOHÉZIÓS POLITIKA.....	43
KOREA KÜLDÖTTSEGE TALÁLKOZIK AZ INTERREG	
KÉPVISELŐIVEL.....	44
HÍREK RÖVIDEN.....	47
PROJEKTEK HOLLANDIÁBÓL, LENGYELORSZÁGBÓL	
ÉS AZ ALPESI RÉGIÓBÓL.....	48

VEZÉRCIKK

A 2021 és 2027 közötti időszak kohéziós politikai programjai már folyamatban vannak. Az új időszakra vonatkozó bizottsági javaslatok 2018 májusában történő elfogadása után a Bizottság szervezeti egységei azon dolgoznak, hogy felmérjék a tagállamok beruházási igényeit, kihívásait és potenciálját. Eljött az ideje annak, hogy a Bizottság bemutassa arra vonatkozó álláspontját, hogyan tudná a kohéziós politika a legmegfelelőbb módon támogatni ezeket a beruházási terveket, segítve egyúttal az uniós régiókat abban, hogy megvalósítsák az uniós szintű prioritásokat, vagyis olyan intelligensebb, zöldebb, alacsony szén-dioxid-kibocsátású, összekapcsoltabb és szociálisabb Európa jöheszen létre, amely közelebb áll a polgárokhoz.

Ez az első alkalom, hogy az új programok bemutatása az uniós gazdaságpolitikai koordinációval kapcsolatos európai szemeszter keretében elfogadott országjelentésekhez kapcsolódik. A cél annak biztosítása, hogy a kohéziós politikai beruházások prioritásai 2021 és 2027 között hozzájáruljanak az uniós gazdaságpolitikai koordináció átfogó célkitűzéseinek eléréséhez: a rendezett államháztartás biztosítása, a túlzott egyensúlyhiány elkerülése, a strukturális reformok támogatása a munkahelyek teremtése és a növekedés előmozdítása, valamint a beruházások ösztönzése érdekében.

Jelentős kihívások ezek, és közös felelősségünk is az. Ezért akartunk ellátogatni minden tagállam fővárosába, hogy találkozzunk a kohéziós politika különböző érdekelt feleivel, és hogy első információcserét folytassunk arról, hogyan tudunk a legjobban együttműködni ezen új programok keretében. Ez a 2019 márciusában és áprilisában tartandó 27 projektindító rendezvény célja: lehetőséget biztosítani arra, hogy Ön is találkozhasson a Bizottság különböző szervezeti egységeiből

érkező tisztviselőkkel, és megvitathassa velük országa prioritásait a 2021 és 2027 közötti időszak kohéziós politikai beruházásai vonatkozásában – megtiszteltetés számomra, hogy részt vehetek ebben a folyamatban.

Ezek a projektindító rendezvények azonban csak az első lépést jelentik egy hónapokig tartó partnerségi párbeszédben. Határozottan bátorítok mindenkit arra, hogy vállaljon aktív szerepet ebben a párbeszédben. Gyakran hallhatják tőlem, hogy a kohéziós politika érdekelt felei adják a szakpolitika lényegét, és ez még inkább igaz akkor, amikor a program kialakításáról és előkészítéséről van szó. Az Önök tudása és tapasztalata valódi változást hozhat az elkövetkező évtizedben.

Egyúttal szeretnék arra kérni mindenkit, hogy támogasson bennünket az uniós polgárok közelgő uniós választásokon való részvételének ösztönzésére irányuló törekvésünkben. Több uniós tisztviselő már a helyszínen van, hogy közvetlen kapcsolatba lépjen az európaiakkal, különösen civil párbeszéd keretében. Ezek az erőfeszítések azonban az önök támogatásával egészen biztosan sokkal gyümölcsözőbbek lesznek, mivel az önök helyzete különösen alkalmas arra, hogy a saját szavaikkal elmagyarázzák az európai polgároknak, hogy mit tesz, mit nyújt és mit valósít meg az Unió az érdekükben a világ legjelentősebb gazdasági tömbjének szívében. Egyesítsük hát erőinket!

Corina Crețu

A regionális politikáért felelős európai biztos

Corina Crețu biztos áttekinti a kohéziós politika eredményeit

Regionális és várospolitikáért felelős biztosi mandátuma végéhez közeledve Corina Crețu kiemeli a kohéziós politikának az uniós régiókban elért néhány kulcsfontosságú sikerét, majd a szakpolitika azon jövőbeli lehetőségeit mérlegeli, amelyek révén a kohéziós politika az európai projekt központi pilléréként jelentős változást érhet el.

Az elmúlt öt évben a Juncker által vezetett Bizottság számos területen vállalt kötelezettséget. A kohéziós politika melyik három kulcsfontosságú eredményére a legbüszkébb?

Büszke vagyok a regionális politikáért felelős biztosi megbízásom ideje alatt elért számos eredményre. Európa-szerte több százezer projekt finanszírozásával a kohéziós politika gondoskodik arról, hogy minden régió, város és falu részesüljön az európai projekt előnyeiből. Erős és közvetlen kapcsolatot képez az Unió és régiói, illetve városai között, ami létfontosságú egy olyan időszakban, amikor a populizmus és az euroszepticismus kecsegtető válasznak tűnhet bizonyos polgárok számára.

A **Végrehajtásjavítási Munkacsoport** nyolc tagállamnak (Bulgária, Csehország, Horvátország, Magyarország, Olaszország, Románia, Szlovákia és Szlovénia) segített a 2007–2013 közötti költségvetési időszakból visszamaradt kohéziós politikai pénzforrások gyors és hatékony felhasználásában, amelyek egyébként elvesztek volna, így pedig nem teljesítették volna rendeltetésüket,

azaz a növekedés ösztönzését és a munkahelyteremtést. Később a Munkacsoport a 2014–2020 közötti programok végrehajtásával is foglalkozott, tevékenysége különösen az adminisztratív kapacitás támogatására és a múltbeli tanulságok levonására terjedt ki.

Az **egyszerűsítéssel foglalkozó magas szintű munkacsoport**, amelyet a 2015 júliusa és 2017 novembere közötti időszakra hoztunk létre, megmutatta, hogy a szabályok drasztikus egyszerűsítése mellett is fenntartható a szigorú mérce az uniós alapok hatékony kezelése tekintetében. Ez is hozzájárult a kohéziós politika javítására irányuló javaslatához, amely a következő, azaz a 2021-ben kezdődő uniós költségvetési időszakra vonatkozik. A csoport eredményei közül megemlíthető, hogy a Bizottság már javaslatot tett a kutatásba és az innovációba beruházó kkv-k még kedvezőbb elbánásban történő részesítésére, továbbá a Bizottság 2020-at követő jogalkotási javaslata 50 %-kal rövidebb, mint a jelenlegi joganyag.

A régiók felzárkóztatására irányuló kezdeményezés és az átalakulóban lévő széntermelő régiók elnevezésű kezdeményezés

egyenként kiemeli, hogy testre szabott megközelítésre van szükség az ipari átalakulás és a gazdaság korszerűsítése tekintetében annak érdekében, hogy a globalizált világban minden régió saját megközelítéssel rendelkezzen.

A **felzárkóztatásra irányuló kezdeményezéssel** az alacsony jövedelmű régióknak segítünk a makrogazdasági környezettel, a strukturális reformokkal, a kormányzással, valamint az uniós (esb-) alapokkal kapcsolatos, a növekedésüket gátló akadályok felszámolásában. Különösképpen két régiótípusnak nyújtottunk segítséget: „lassú növekedésű régiók” – ezeket az elmúlt legalább egy évtizedben a növekedés tartós hiánya jellemezte (többnyire Dél-Európában); és „alacsony jövedelmű régiók” – amelyeknek a GDP-je emelkedik, azonban továbbra is igen szegények. A kezdeményezés keretében négy kísérleti régió van – kettő Lengyelországban, kettő pedig Romániában –, ahol néhány jelentős strukturális változást idéztünk elő. A kezdeményezés második szakasza jelenleg is zajlik új régiókban olyan új témákban, mint például az energiahatékonyság az úgynevezett „átalakulóban

lévő széntermelő régiók” kezdeményezésével, valamint az ipari átalakulás. A kezdeményezés hivatalos elindítására 2018 elején került sor két szlovákiai régióban, a régiók sajátos igényeire összpontosítva.

Az „átalakulóban lévő széntermelő régiók” kezdeményezéssel hét olyan országot célzunk meg (Lengyelország, Németország, Csehország, Románia, Bulgária, Görögország és Spanyolország), ahol a szén még mindig jelentős energia- és foglalkoztatási forrás, támogatva őket a korszerű és környezetbarátabb energiahatékonyságra történő átállásban. A szénipar jelenleg hét országban mintegy 237 000 embert alkalmaz. Szakértők működnek szorosan együtt azokkal a regionális és nemzeti hatóságokkal, amelyek érdekeltek abban, hogy a kezdeményezésben való részvétel során a strukturális átalakulási folyamat rugalmas kezelésére irányuló pragmatikus megoldásokat dolgozzanak ki. A programok már magukba foglalnak például a kkv-k, az innováció, a karbonszegény átmenet, a társadalmi befogadás, illetve az általános társadalmi átalakulás és modernizáció részére nyújtott támogatásokat. Az érintett régiók számára elérhető teljes kohéziós politikai finanszírozás a 2014–2020 közötti időszakra mintegy 20 milliárd EUR-ra tehető.

Abban állapodtunk meg például a cseh hatóságokkal, hogy 232 millió EUR-t kifejezetten az átalakulóban lévő széntermelő régiókhoz csoportosítsunk át. Hasonlóképpen, a Lengyelországban végrehajtott számos program nyomán követéseként, jelenleg hat kiemelt projektet támogatunk Sziléziában összesen 100 millió EUR értékben.

Általánosságban elmondható, hogy mindannyian rendkívül elégedettek lehetünk az európai strukturális és beruházási alapok mértékével és hatékonyságával. A nyílt hozzáférésű adatplatformon elérhető legfrissebb információk szerint 2018. szeptember végéig mintegy 405 milliárd EUR-t ruháztak be Európa reálgazdaságába ezekből az alapokból. Ez a 2014–2020-as uniós költségvetési időszak felénél az esb-költségvetés majdnem kétharmadát teszi ki.

A kohéziós politika irányítása több – nemzeti, regionális és helyi – szinten is állandó szoros együttműködést feltételez az érdekeltekkel. Milyen volt az együttműködés velük?

A kohéziós politika által az érdekeltekkel kialakított közvetlen kapcsolatnak köszönhetően lehetőségem volt személyesen is

láttni az uniós finanszírozású projektek hatását a tagállamokban. Mandátumom során az irányító hatóságokkal és a közvetlen kedvezményezettekkel egyaránt fontosnak tartottam megvitatni a kihívásokat és lehetőségeket. Különösen örömmre szolgált egyeztetni a helyi érdekeltekkel a konkrét problémákról, például a polgármesterekkel a bevándorlás, a regionális elnökökkel pedig az ipari átalakulás kérdését vitattam meg többek között, emellett kapcsolatépítés és a bevált gyakorlatok megosztása céljával szívesen ápoltam a kapcsolatot EU-n kívüli országokkal és régiókkal is. E tekintetben a Quitóba (Ecuador) a World Urban Forum Habitat III-ra (a városok világtalálkozója), a Kuala Lumpurba (Malajzia), illetve a Kínába tett hivatalos látogatásaimat roppant érdekesnek és gyümölcsözőnek tartom.

Hogyan változott a kohéziós politika irányítása és kommunikálása, és közeledünk-e a polgárokhoz?

Jelenleg sajnos az EU-ellenes és populisták fokozódó támogatottságának lehetünk szemtanúi a kontinens határain belül és kívül is, amint arra a DG REGIO EU-ellenes szavazásról szóló tanulmánya is rávilágított (lásd: Az elégedetlenség

Corina Crețu találkozik az uniós finanszírozású MASMEC Biomed projekt csapattagjaival, Olaszország

Corina Crețu üdvözlí Huang Hsiangongot, a kínai Henan tartomány kormányzóhelyettesét

Corina Crețu és Emmanuel Macron a párizsi francia szenátusban bemutatják a kohéziós politika jövőjével kapcsolatos javaslatokat

földrajza, 28. oldal). Az egyenlőtlenségek minden bizonnyal összefüggnek ezzel a jelenséggel, ugyanis az emberek azt érzik, hogy az intézményeik nem válszolgálnak megfelelően a további jogok és nagyobb jólét iránti igényeikre és szükségleteikre.

A kohéziós politika létfontosságú tényező e kérdés kezelésében. Amint azt a neve is sugallja, a kohéziós politika a mindenkit megillető szolidaritásról és jólétről szól. Biztosítja, hogy minden régió, város és falu részesüljön az európai projektből, és a kohéziós politika által nyújtott támogatás révén magasabb életszínvonalon éljen.

Sajnos azonban ez néha nem egyértelmű mindenki számára. Például a régiókban uniós támogatással épült autópálya új munkahelyek megjelenésével függ össze. Különösen az ilyen közvetett hatások azok, amelyeket sokan nem látnak.

Az euroszeptizmus kezelésének legjobb módja, ha megmutatjuk a polgároknak, hogy az Unió számos előnnyel jár a számukra; és hogy vannak erről rendkívül jó történeteink. A kohéziós politikának a polgárok körében történő láthatóvá tételét célzó, számos kommunikációs tevékenységünk van: kampányok többek között a közösségi médiában, projektek és események, mint például a „Párbeszéd a polgárokkal”.

Hadd említsem meg például „Az EU a régiómban” elnevezésű kampányt, amely során tavaly 27 országból több mint 2 500 projekt nyitotta meg kapuit több mint 450 000 látogató számára az EU által társfinanszírozott projektjeik bemutatása céljával.

Emellett „Az autós túra projekt” egy olyan kezdeményezés, amely lehetőséget biztosít a fiatal európaiaknak, hogy első kézből tapasztalják meg, mit jelent az uniós szolidaritás, és mit is tesz a gyakorlatban.

Ez egy projekthez kapcsolódó autós túra Európán keresztül, amely során a résztvevők az EU által támogatott különféle projektek és kezdeményezések nagyköveteinek szerepét látják el. A 8 utazó 2018-ban 4 hónapon át több mint 20 ország érintésével 50-nél is több EU által társfinanszírozott projekt helyszínét kereste fel, és több mint 60 videós történetet készített, amelyet már 22,8 millióan tekintettek meg.

Hogyan látja Európát és a kohéziós politikát tíz év távlatában?

A kohéziós politika továbbra is fennmarad, mégpedig az EU egyéb eszközeivel együttműködve, hogy az általa kezelt kihívások leghatékonyabb, hely-alapú szakpolitikájává váljon. Ebben a tekintetben a Bizottság néhány alapelv köré épülő, felülvizsgált tervre tett javaslatot.

Crețu biztos találkozója Carlos Martinez Minguezszel, az Európai Települések és Régiók Tanácsának alelnökével a 9. World Urban Forum (városok világtalálkozója) rendezvényen Kuala Lumpurban, Malajziában

Corina Crețu (bal oldalon, elől) és Gabrijela Žalac, a regionális fejlesztésért és az uniós alapokért felelős horvát miniszter (mellette) egy roma települést látogatnak meg Horvátországban

A programok jóval rugalmasabbak és egy könnyedebb programmenühöz igazíthatóak lesznek, könnyebb lesz majd módosítani őket, 2025-ben pedig sor kerül a programok félidős felülvizsgálatára. Az erőforrások az EU kiemelt céljaihoz (innováció és éghajlatváltozás) igazodnak, hatékonyságukat pedig kevesebb és működőképesebb előfeltételek biztosítják majd. A kohéziós politika emellett az európai szemeszterrel való jobb összehangolás révén fokozottabban stratégiai jellegű lesz.

A mintegy 80 intézkedés által történő egyszerűsítés célja, hogy felgyorsítsa a hatékony végrehajtást, és erőteljesen csökkentse az irányító hatóságokra és a kedvezményezetteknek nehezedő terheket. Különösképp az irányítási és ellenőrzési szervek kijelölési folyamatának az eltörlése, az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségek kiterjesztett alkalmazása, a nagyobb projekteljárások elhagyása és az irányítási ellenőrzések jelentős csökkentése jár majd várhatóan jelentős előnyökkel.

Folyamatos politikai támogatással a kohéziós politikát az európai projekt központi pilléreként látom a jövőben, mind a polgárok életének konkrét javulása, mind pedig a szolidaritás és az európai azonosságtudat ösztönzése szempontjából.

Mi az utolsó üzenete a Panorama olvasói számára?

Az üzenetem egyszerű: köszönöm! Odaadásuk, képzelőerejük és kemény munkájuk rendkívül értékes, és határozottan hozzájárult a kohéziós politika sikeréhez. Ezért köszönettel tartozom Önöknek, hogy csapatunk része voltak, és munkámat nemcsak láthatóbbá, hanem sokkal könnyebbé és jóval élvezetesebbé tették az elmúlt öt évben! Minden jót kívánok Önöknek a jövőre nézve! ■

Nemek közötti egyenlőség: hogyan vállalhatnak vezető szerepet a városok

Az EU URBACT programja keretében készült új jelentés ismerteti, hogy a városi hatóságok hogyan tehetnek néhány egyszerű, ám gyakorlatias lépést – adatgyűjtés, szakpolitikák és egyeztetések révén – a nemek közötti egyenlőség irányába, ezzel is jobbra téve Uniószerint a polgárok mindennapjait.

Legyen szó akár az ártalmas sztereotípiák felszámolásáról, a költségvetések felosztási módjának a megváltoztatásáról, vagy akár a női vállalkozók hatékonyabb támogatásáról, számos olyan eszköz áll rendelkezésre, amelyek segítségével a városi hatóságok élen járhatnak a nemek közötti egyenlőségért vívott harcban. Az URBACT program új jelentése számos innovatív gyakorlatra világít rá az Uniós városai közül, továbbá ismerteti néhány gyakorlati módszert, amelyek segítségével a hatóságok valódi változást érhetnek el a polgárok életében.

Az URBACT egy európai területi együttműködési program, amelynek célja Európa városainak fenntartható, integrált városfejlesztése. Küldetése, hogy elősegítse a városok közötti együttműködést, illetve a hálózatépítést, a tapasztalatok megosztását, valamint a bevált gyakorlatok azonosítását révén

integrált megoldások kidolgozását tegye lehetővé válaszként a közös városfejlesztési kihívásokra.

Észtországban például az URBACT Interactive Cities hálózatának köszönhetően Tartu városának sikerült fokoznia a polgárok részvételét a várostervezésben, amelynek keretében a közigazgatás digitalizációját célzó folyamatos törekvés részeként hangsúlyt fektettek a fiatalok mozgósítására is. Az olaszországi Nápolyban pedig a Második esély nevű kezdeményezés lehelte új lelket egy nyilvántartásba vett, azonban elhagyatott egykori katonai kórházba, amelyet többféle funkciót ellátó népszerű közösségi térré alakítottak át.

Most pedig az URBACT programnak a Gender Equal Cities elnevezésű, a városok nemek közötti egyenlőség tekintetében készített jelentésének a célja az, hogy megmutassa a városi hatóságok számára, miként hajthatnak végre a nemek egyenlőségét figyelembe vevő szakpolitikákat és kezdeményezéseket, jobbra téve ezáltal az ott lakók mindennapi életét. A szerzők ezzel kívánják felhívni a figyelmet a nemek közötti helyi szinten fennálló különbségekre, rámutatni azok polgárokat érintő negatív hatásaira, illetve ismertetni, hogy a városok milyen lépéseket tehetnek a felvetett problémák kezelése érdekében.

„A városi tanácsban lévő nőkkel történő konzultáció után 25 új utcát híres lengyel nőkről neveztünk el. Ez rendkívül látható eredmény! Az érintett utcákon sétáló emberek ünnepelhetik e nők által a történelem során elért teljesítményeket.”

Marta Mazurek, egyenlő bánásmódot felelős polgármesteri meghatalmazott, Poznan

A megfelelő kérdések feltevése

A városokban a nemek közötti egyenlőséget vizsgáló jelentés lehetőséget biztosít a helyi önkormányzatok számára, hogy a nemek egyenlőségét figyelembe vevő szakpolitikai döntéshozatal előtérbe helyezésével és érvényesítésével kedvező változásokat érjenek el.

„Természeténél fogva a nemek közötti egyenlőség hosszú távú cél, így, noha e jelentés nem kimerítő jellegű, mégis tükrözi az aktuális problémákat, bevált gyakorlatokat sorakoztat fel, valamint felméri a jelenlegi körülményeket”, szögezte le Sally Kneeshaw, a jelentés társszerzője. „Az előre gyártott megoldások helyett inkább egy kiindulópontként szolgál: elősegíti a megfelelő kérdések feltevését, ezáltal is támogatva a városi döntéshozókat a nemek közötti egyenlőség Európa-szerte történő előmozdításában.”

A jelentés olyan innovatív és könnyen megismételhető kezdeményezéseket mutat be, amelyeket végrehajtottak már néhány európai városban.

A romániai Râmnicu Săraton például a hatóságok rájöttek, hogy a városi sportlétesítményeket túlnyomórészt férfiak vették igénybe. Nőkkel folytatott konzultációk eredményeként a város bevezetett néhány alacsony költséggel járó intézkedést – így például változtattak a szolgáltatás reklámozásának a módján, illetve kizárólag nőknek szóló alkalmakat is bevezettek –, amelyek révén a sportlétesítmények befogadóbbá váltak, és azt követően nagyobb arányban vették igénybe azokat nők.

Mindeközben Olaszországban Bologna városa elindított egy médiakampányt, amelynek keretében fiatal nőket toborzott, képezett ki és bízott meg, hogy nagykövetként lépjenek fel a roma, a szinti és a camminanti közösségek hátrányos megkülönböztetésének a felszámolása érdekében. Az esetleges sztereotípiák elkerülése végett a portugáliai Cascais város

helyi önkormányzata képzést nyújtott kommunikációs osztálya valamennyi dolgozója részére arra vonatkozóan, hogy hogyan kerülhető el a hagyományos, idejétmúlt nemi sztereotípiák használata a digitális és nyomtatott anyagokban.

UMEÅ: LÁTHATÓ PRIORITÁSOK

A szállítási és foglalkoztatási mintákkal kapcsolatos adatok gyűjtése és tanulmányozása után a kelet-svédországi Umeå városa bizonyította, hogy olyan egyszerű dolgok, mint a hó eltakarítása aránytalanul érinti a nőket. Az adatok azt mutatták, hogy a városi nők nagy valószínűséggel az elsők között vannak, akik reggel az utakat használják, amikor gondozási feladatokat látnak el – gyakran kerékpáron. A városi tanács ezért utasította az útfenntartással foglalkozó szervezeti egységét, hogy először a kerékpárutakról takarítsák el a havat, nem pedig az autóutakról. Az utakat továbbra is takarítják, de azzal, hogy jobban odafigyeltek a nemekre, a város jobban rangsorolhatta a szolgáltatásait.

„Amikor új fenntarthatósági vagy mobilitási projektet indítunk el, mindig megvizsgáljuk, hogy milyen hatással lesz a projekt a városban élő nőkre, férfiakra, fiúkra és lányokra: kinek a problémáját oldjuk meg ezzel?” – számolt be Linda Gustafsson, Umeå nemek közötti egyenlőségért felelős tisztviselője. „Tudnunk kell, hogy milyen városban élünk és dolgozunk: ismernünk kell az itt élőket, a szükségleteiket és az elvárásaikat, hogy hol dolgoznak, hogyan töltik a szabadidejüket, valamint hogy mennyi pénzük van. Alaposan ismerni kell a várost ahhoz, hogy a nemek közötti egyenlőség megvalósítható legyen. Nem minden megoldás alkalmazható minden városra, de a megközelítés minden város esetében releváns.”

A változást elősegítő városvezetők

Jóllehet a lakosság több mint felét teszik ki, a nők majdnem valamennyi kormányzati szinten alulreprezentáltak az EU-ban: a regionális közgyűlések tagjainak 28,6%-a, az önkormányzati tanácsok képviselőinek 36%-a, illetve a polgármestereknek mindössze 15%-a nő. A nők bére továbbra is 16%-kal alacsonyabb a férfiakénál, a nők továbbra is több fizetség nélküli munkát végeznek, és nemi alapú erőszakkal szembesülnek. A jelentés számos javaslatot tesz arra vonatkozóan, hogy a városi hatóságok miként tudnak változást elérni (lásd az alábbi infografikát).

A városvezetőkkel való együttműködés, uniós rendezvények szervezése és az azokon való részvétel, valamint a szakértői cserék elősegítése révén az URBACT program a meglévő ismereteket egyértelmű, megvalósítható ajánlásokba ülteti át. A program kiemeli Európa éllovasainak a tapasztalatait, miközben előmozdítja a nemek közötti egyenlőségről szóló menetrendet, ebben pedig szoros partnere az Európai Települések és Régiók Tanácsa.

„Az elmúlt évtizedekben noha lényeges haladást értünk el, még mindig rengeteg a teendő ahhoz, hogy valamennyi nő esetében megvalósuljon a nemek közötti egyenlőség”, mutatott rá Corina Crețu, a regionális politikáért felelős európai biztos a jelentés előszavában. „A mi, azaz az európai döntéshozók felelőssége a méltányosabb városok előmozdítása, ahol az emberek többé nem szembesülnek nemi alapú erőszakkal vagy igazságtalansággal.”

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<https://urbact.eu/>

communication@urbact.eu

Az URBACT lehetővé teszi a városoknak, hogy a hálózati építés, a tapasztalatok megosztása és a városfejlesztési szakemberek kapacitásépítése révén új és fenntartható megoldásokat dolgozzanak ki a jelentős városfejlesztési kihívásokra. Az URBACT egy európai területi együttműködési program, amelynek célja Európa városainak fenntartható integrált városfejlesztése. A programot az Európai Regionális Fejlesztési Alap, valamint az EU tagállamai és partnerországai finanszírozzák 2002 óta.

BÉCS VEZETŐ SZEREPET TÖLT BE A NEMEK KÖZÖTTI EGYENLŐSÉG ÉRVÉNYESÍTÉSÉBEN

Mélyreható bécsi látogatás a Gender Equal Cities (a városok nemek közötti egyenlősége) tanulmányi látogatás során

Bécsben a nemek közötti egyenlőséget figyelembe vevő tervezés az egyik legrégebbi Európában: a nőkkel foglalkozó hivatal (Frauenservice) 1992-ben nyitotta meg kapuit, a nemek közötti egyenlőség érvényesítése – a nemek közötti egyenlőség több területet érintő kérdésként történő végrehajtása – pedig 2005-ben kezdődött. Ma városszerte találhatók a társadalmi nemekkel foglalkozó szakértők és multiplikátorok. A társadalmi nemet integrálták a stratégiákba, a köztér tervezése és kivitelezése során pedig a városi tanács figyelembe veszi a nemek kérdését. Az eredmény egy mindenki számára előnyös városkép, legyen szó parkokról, járdákról vagy szociális bérlakásokról.

„Bécs városa nagyon korán rájött arra, hogy összefüggés van a mindennapi élet minősége és egy város fizikai szerkezete között, és hogy ezt a nők és a férfiak nagyon eltérően tapasztalják meg”, meséli Eva Kail, a nemek különbözőségeire érzékeny tervezéssel foglalkozó városfejlesztési szakértő. A fentiek szem előtt tartásával kidolgozott projektek között volt többek között egy, a lányok városi parkok tervezésébe történő bevonását célzó projekt is, amelynek keretében világossá vált, hogy a lányokat 13 éves koruk után elbátortalanították a parkok használatától, míg a fiúk sokkal tovább játszottak bennük. Egy építészeti pályázat során női építészeket arra kérték fel, hogy női szempontból tervezzenek meg egy lakóparkot, az ott élő családok és személyek mindennapi életének megkönnyítésére helyezve a hangsúlyt.

A nemek közötti egyenlőség elvének általános érvényesítése terén világelsőnek számító Bécs hatóságai egy sor útmutatót tettek közzé a város példáját követni kívánó városok számára, ideértve egy arról szóló tájékoztatót, hogy hogyan lehet érvényesíteni a nemek közötti egyenlőség elvét a korlátozott erőforrások korszakában. A bécsi hatóságok úgy gondolják, hogy a nemek közötti egyenlőséget figyelembe vevő tervezés tulajdonképpen a hatékonyabb, mivel jobban megcélazza az erőforrásokat.

„A mi, azaz az európai döntéshozók felelőssége a méltányosabb városok előmozdítása, ahol az emberek többé nem szembesülnek nemi alapú erőszakkal vagy igazságtalansággal.”

Corina Crețu, a regionális politikáért felelős európai biztos

RIVALDAFÉNYBEN AZ EGYENLŐSÉG

A Gender Equality in Cities (nemek közötti egyenlőség a városokban) eseménynek Brüsszel adott otthont március 7-én, egy nappal a nemzetközi nőnap előtt, házigazdája pedig Corina Crețu biztos volt. Ennek során politikai kerekasztal-megbeszélést tartottak a polgármesterek, az alpolgármesterek és egyéb megválasztott képviselők részvételével. A nemek közötti egyenlőség témájában helyi szinten szervezett események közül ezt a lehetőséget arra használták, hogy láncolatot hozzanak létre a különböző események között, és hogy összefüggő üzeneteket és ajánlásokat fogalmazzanak meg a lehető legszélesebb közönség számára. A fáklyahordozó metaforáját használták annak illusztrálására, ahogyan egyik esemény eredményeit tovább viszik a következőre.

Felszólalt többek között az ENSZ Emberi Települések Programjának ügyvezető igazgatója, Majmúna Mohd Sarif és a spanyolországi Galdakao polgármestere, Ibon Uribe is. Ibon Uribe már részt vett Régiók Bizottsága és az Európai Települések és Régiók Tanácsa által ebben a témában szervezett eseményeken, és ő volt az első „fáklyahordozó”, aki átadta a fáklyát az Eurocities polgármesteri

csúcstalálkozóját szervező bizottságnak; az Eurocities rendezvényén a nők szerepének erősítéséről is szó volt (március 20–21.).

A március 7-i esemény során röviden ismertették az URBACT-jelentés eredményeit, valamint a DG JRC és a DG REGIO által kidolgozott, a regionális szintű nemek közötti egyenlőséget nyomon követő eszköz kulcsfontosságú üzeneteit. Az ENSZ Emberi Települések Programja röviden bemutatta a Gender Equality Enhancer című kiadványt is. Ezt egy beszélgetés követte arról, hogyan segíthető elő a nemek közötti egyenlőség a városokban három fő téma kezelésével: képviselet és részvétel, tervezés és közterületek, valamint a migránsok integrációja. A helyi tapasztalatokról és bevált gyakorlatokról beszámoló résztvevők hozzászólásai révén gyümölcsöző beszélgetés alakult ki arról, hogyan kezelhetők a kihívások és a fennmaradó, néha nem nyilvánvaló hiányosságok.

Crețu biztos arra következtetésre jutott, hogy az esemény rendkívül inspiratív volt, és kellően ráirányította a figyelmet a nemek közötti egyenlőség elérésében folytatott hosszú távú küzdelemre.

A 2019. március 7-i, Nemek közötti egyenlőség a városokban című kerekasztal-megbeszélés résztvevői

Pénzügyi eszközök: az uniós erőforrások intelligensebb felhasználása

Jonathan Dennes, a Bizottság Regionális és Várospolitikai Főigazgatóságának Pénzügyi eszközök és kapcsolattartás a nemzetközi pénzügyi szervezetekkel nevű szolgálatának új vezetője beszél a *Panorama* magazinnak a pénzügyi eszközök jelentőségéről a hagyományos finanszírozási támogatás kiegészítéseként.

Miért pont a pénzügyi eszközök és miért érdemes őket használni a tagállamokban vagy a régiókban?

A tervek szerint a kohéziós politikai források a 2021 és 2027 közötti időszakban szűkösebbek lesznek. Ezzel egyidőben fontos kihívásokkal kell szembenéznünk Európában. Továbbra is elő kell segítenünk a gazdasági növekedést és a munkahelyteremtést. Kevesebbel többet kell elérnünk, és ezt a pénzügyi eszközök segítségével valósíthatjuk meg.

A Bizottság szolgálatai elkötelezettek amellett, hogy az uniós erőforrások intelligensebb felhasználását pénzügyi eszközök révén valósítsák meg, amely hatékonyabb és fenntartható alternatívát kínál a hagyományos támogatásalapú segítség kiegészítéseként. Hangsúlyozni kell, hogy a pénzügyi eszközök nem öncélúak, hanem szakpolitikai megvalósítási mechanizmusok. A pénzügyi eszközök elősegítik a helyi beruházások ösztönzését a bevételt termelő és megtakarításokat eredményező tevékenységek terén, maximalizálva a minimális állami támogatásokkal létrejövő magánberuházásokat a kohéziós politika gazdasági, társadalmi és területi kohézió terén tett célkitűzéseinek megvalósításában.

A további erőforrások mozgósításának és az alapok hosszú távon történő újratervezésének nyilvánvaló előnyeinek kívül a pénzügyi eszközök visszatérítendő jellege ösztönzi a jobb teljesítményt, amely nagyobb pénzügyi fegyelmet jelent a támogatott projektek szintjén. És végül, de nem utolsósorban, e beruházásokból érkező visszaáramlások a nemzeti hatóságok rendelkezésére álló erőforrásokká válnak, amelyeket később további projektekbe forgathatnak vissza.

Milyen állapotban van az EREFA és a Kohéziós Alap keretében működő projektek végrehajtása?

A pénzügyi eszközökre elkülönített teljes összeg 25 milliárd EUR (Európai Regionális Fejlesztési Alap, Kohéziós Alap és nemzeti társfinanszírozás). Ez a teljes költségvetési juttatás közel 7%-a. Jelenlő eltérések vannak azonban a tagállamok között, például Lengyelország, Svédország, Hollandia, Magyarország, Portugália, Spanyolország, Lettország és Litvánia között, amelyek a Kohéziós Alap viszonylag nagy részét pénzügyi eszközökhez osztják szét; csak három tagállam nem tervezi pénzügyi eszközök használatát.

A pénzügyi eszközök legnagyobb részét már kialakították, és különböző pénzügyi termékeken keresztül – hitelek, garanciák és saját tőke formájában – támogatják az EREFA és a Kohéziós Alap (KA) erőforrásait, hozzájárulva a helyi projektek támogatásához. Az EREFA és a KA forrásaiból közel 18 milliárd EUR-t csatormáztak pénzügyi eszközökbe, amely a végső kedvezményezetteknek az ilyen eszközökön keresztül kifizetett összeget tekintve már meghaladja a 11,3 milliárd EUR-t a 2007–2013-as időszakban.

Hogyan érhetjük el ezt a jobb jövőt? Milyen támogatást nyújt a Bizottság?

Folytatjuk a kohéziós politika által finanszírozott pénzügyi eszközök kidolgozásának és végrehajtásának támogatását minden tagállamban. A tagállamok rendelkezésére állunk, ha kérdéseik vannak, segítünk a végrehajtásban, meglátogatjuk őket, valamint támogatást nyújtunk a *fi-compass* technikai segítségnyújtási platformon keresztül.

Ezenkívül bátorítjuk a tagállamok közötti szakértői cserét is. A TAIEX REGIO PEER 2 PEER eszközt azért dolgozták ki, hogy az Európai Regionális Fejlesztési Alapból és

a Kohéziós Alapból érkező támogatásokat kezelő szervezetek megosszák egymással szaktudásukat. Segít a támogatásokat kezelő tisztviselőknek abban, hogy tudáscserét folytassanak, megosszák egymással a bevált gyakorlatokat, valamint hogy konkrét problémákra találjanak megoldásokat, ezzel javítva adminisztratív kapacitásokat és jobb eredményeket biztosítva az uniós beruházásoknak. Például a máltai irányító hatósággal együttműködve megszervezték egy több országot felölelő műhelytalálkozót a „kkv-kezdemenyezés” elnevezésű uniós szintű pénzügyi eszköz témájában azzal a céllal, hogy összefogják a hasonló végrehajtási kihívásokkal küzdő tagállamokat.

Ami a jövőt illeti, 2018 májusában a Bizottság elfogadta a 2021 és 2027 közötti programozási időszakra vonatkozó, közös rendelkezésekről szóló rendeletre irányuló javaslatát. Az intézményközi tárgyalások jelenleg folyamatban vannak, és előrehaladás tapasztalható a 2020 utáni előkészületekre vonatkozóan. A javasolt rendelet a rendelkezések áramvonalasításával és frissítésével számos egyszerűsítési intézkedést vezet be a pénzügyi eszközök nagyobb elterjedésének ösztönzése érdekében, hogy így biztosítsa a jobb és egyszerűbb végrehajtást és a gyorsabb felállítást. A fő újdonságok közé tartozik többek között, hogy jobb lehetőségek kínálkoznak a pénzügyi eszközök és támogatásuk kombinációjában, nagyobb rugalmasságot biztosít az előzetes értékelések esetén, valamint egyszerűsített támogatási és jelentéstételi szabályok érvényesek. A tagállamok ezenkívül az InvestEU programhoz is elkülöníthetnek egy hozzájárulást.

Mi a fi-compass célja és hogyan segít?

Az Európai Bizottság az Európai Beruházási Bankkal partnerségben létrehozta a *fi-compass* platformot annak érdekében, hogy tanácsadói szolgáltatásokat nyújtson az európai strukturális és beruházási alapok (esb-alapok) keretében elérhető pénzügyi eszközök tekintetében. A

fi-compass célja, hogy támogassa az európai strukturális és beruházási alapok irányító hatóságait és egyéb szakembereket gyakorlati know-how és tanulási eszközök nyújtásával, többek között a személyes képzési szemináriumok és egyéb, bőséges hálózatépítési lehetőségeket nyújtó események megtartásával.

A 2019-es évet az energiahatékonyságot és a megújuló energiákat támogató pénzügyi eszközökre összpontosító eseménnyel indítottuk, amelyet a FIRECE-projektben részt vevő irányító hatóságok csoportjának tartottunk. A projekt célja az állami szektor és a kapcsolódó entitások kapacitásainak javítása a területalapú, alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó stratégiák megtervezésében az uniós és nemzeti jogszabályok által meghatározott regionális energiatakarékosági célkitűzések teljesítése érdekében. Az eseményen több mint ötvenen vettek részt az irányító hatóságok, a nemzeti állami bankok és intézmények, valamint más érdekelt felek képviselőitől.

Ezenkívül minden évben megszervezzük az „FI Campus” eseményt is, ahol a résztvevők egyéni tanulási tantervet hozhatnak létre az érdeklődésüknek megfelelően a párhuzamos ülésszakokból, például esettanulmányokból, műhelytalálkozókból, vitafórumokból és alapspecifikus ülésekből. Ez az esemény a résztvevők és a meghívott szakértők számára ráadásul egyedülálló lehetőséget biztosít a hálózatépítésre és tapasztalatcserére. A salátarendelet keretében elérhető pénzügyi eszközökhöz kapcsolódó lehetőségeket körüljáró FI Campus 2018 eseményt decemberben rendezték meg Brüsszelben. Több mint 360 érdekelt fél vett részt az összes uniós országból.

Bemutatna néhány sikertörténetet? Hogyan támogatja a fi-compass a munkát?

A *fi-compass* technikai segítségnyújtási lehetőségei közül az első a régiókon átívelő segítségnyújtás: ez olyan projekteket

finanszíroz, amelyek a pénzügyi eszközök elsődleges beruházási területeken történő lehetséges felhasználását célozzák meg.

A Megújuló városi beruházások (Revolving Investments in Cities) projekt keretében meghatározták a városok általános finanszírozási szükségleteit, azonosítva azokat az ágazatokat, ahol a pénzügyi eszközök támogatni tudják a város politikai prioritásaival összhangban lévő projekteket.

Az egyik projekt esettanulmánya a 2013-ban, a JESSICA kezdeményezés keretében létrehozott „Energiefonds Den Haag” (Hága energetikai alapja) városi alapra összpontosít, amelynek célja a fenntartható városfejlesztési tervekbe hitelek, garanciák és sajáttőke-finanszírozások révén integrált energetikai projektek társfinanszírozása. A nemzeti és európai finanszírozási forrásokból finanszírozott projekt jelenlegi összege 18,4 millió EUR. A sikerben fontos szerepet játszott az a tényező, hogy az alapot kísérleti projektként, korlátozott méretben indították el. A többi városi alap felhasználhatta e tapasztalat tanulságait, kis léptékben elkezdve egy projektet, és mérsékelt pénzügyi kötelezettségvállalással tesztelve egy adott beruházási stratégiát.

A Megújuló városi beruházások projekt egy tervezetet is létrehozott a városi alapok számára: ez a rugalmas modell az Európai Unió különböző városainak sajátos igényeire igazítható a városfejlesztés támogatása érdekében (erről részletesebben a *Panorama* magazin következő számában olvashatnak). ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<https://europa.eu/lvK73RD>

<https://www.fi-compass.eu/>

Románia északnyugati része: fókuszban a fenntartható regionális fejlesztés

Románia északnyugati része földrajzi és stratégiai jelentőségű Európában, és proaktív módon vesz részt a jövő iparának alakításában, miközben mélyen gyökerező történelmére és természetére támaszkodik.

Románia északnyugati része Románia nyolc fejlesztési régiójának egyike, és hat megyéből áll: Bihar, Beszterce-Naszód, Kolozs, Máramaros, Szatmár és Szilág. Stratégiai jelentőségű pozíciót foglal el a Magyarországgal és Ukrajnával közös határának köszönhetően, a szomszédai pedig a közép-, nyugat- és északkelet-romániai régiók.

A régió 34 159 négyzetkilométer területet ölel fel, amely az ország összterületének 14,32 %-a, és 2 730 132 lakossal rendelkezik. A régión öt európai út halad át, most épül egy autópálya, és három nemzetközi reptérrel büszkélkedhet. Ezen a nagyrészt vidéki és változatos területen dinamikus városok, híres egyetemek és vállalati infrastruktúrák élnek együtt gyönyörű falvakkal, csodálatos tájakkal és lenyűgöző történelmi épületekkel.

Országosan híres látványosságok

Románia északnyugati része az ország egyik legfestőibb régiója, amely szépségét az Erdélyi-középhegységnek és a régiót néprajzi szempontból egyedivé tévő, különleges kulturális és népművészeti örökségnek köszönheti. Ebben a többnemzetiségű régióban románok, magyarok, németek, örmények, romák és egyéb csoportok élnek együtt.

A régió legnagyobb városai: Kolozsvár (Románia második legnagyobb városa a 2011-es népszámlálás alapján), Nagybánya, Nagyvárad, Zilah, Szatmárnémeti és Beszterce. Ezek a települések egyszerre a gazdasági fejlődés regionális központjai és különleges kulturális és történelmi örökséggel rendelkező városok. A régióban három nagyváros található: Kolozsvár, Nagyvárad és Nagybánya.

A regionális gazdaságot tekintve az északnyugati régió negyedik helyen van Romániában a GDP szempontjából, és ötödik helyen van az export terén, célja pedig, hogy Közép- és Kelet-Európa egyik legdinamikusabban fejlődő régiójává váljon.

< A nagyváradi polgármesteri hivatal a történelmi városközpont egyik gyönyörű épülete

A szolgáltatásokra és az iparra épülő, fejlett gazdasággal rendelkező régió egyúttal kiemelten az elektromos készülékekre és berendezésekre szakosodott, ezenkívül pedig a termékek széles körét exportálja, ideértve a zsírokat és olajokat, fát és fából készült termékeket, lábbeliket és fejfedőket, bútorokat és optikai, fényképészeti és filmfelvevő berendezéseket, valamint orvosi és sebészeti eszközöket és berendezéseket. Ebben a régióban található a legtöbb IT-vállalat is az ország fővárosa, Bukarest után.

Románia Európa egyik legjelentősebb mezőgazdasági ágazatával rendelkezik. Az északnyugati régió országosan hatodik helyen áll a megművelt földterületeket tekintve: kb. 340 000 munkahelyet biztosítva a gazdálkodásban, ideértve a gabonaféléket, gyökérzöldségeket, epret, gombát, almát, barackot, nektarint és dióféléket. Az ország teljes halászati termékeinek jelentős részét (25%-ot) az itteni regionális halgazdaságok teszik ki. Az erdészet negyedik helyen áll, bár az országban ez az ágazat továbbra is rendkívül alacsony termelékenységgel küzd az elavult berendezések és a rossz közúti infrastruktúra miatt.

A turizmus a régió másik fontos iparága: a kulturális, egészségügyi, vidéki és ökoturizmus a lehető legjobban kiaknázza a régió védett hegyvidéki területei, illetve természeti és kulturális öröksége által nyújtott lehetőségeket.

Annak ellenére, hogy a felsőfokú képzést megszerezők és az egyetemi beiratkozások száma csökkent (2014), még mindig ebben a régióban van a legtöbb kutatás-fejlesztési és innovációs egység Bukarest után. A kutatás-fejlesztési és innovációs egységek 3 500 alkalmazottjának szinte a fele nő (2014), amely bőven meghaladja az uniós átlagot. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<http://www.nord-vest.ro/>

A REGIONÁLIS FEJLESZTÉSI ÜGYNÖKSÉG ÉS AZ ÉSZAKNYUGATI REGIONÁLIS FEJLESZTÉSI TANÁCS

Az Északnyugati Regionális Fejlesztési Ügynökség független regionális szervezet, amelyet vállalati státusú közigazgatási szervként hoztak létre a regionális fejlesztéshez kapcsolódó területeken történő munkára. Az Ügynökség saját érték- és küldetésnyilatkozattal rendelkezik, amely irányítja a tevékenységeit. Célkitűzései közé tartozik a regionális különbségek csökkentése, a régió fenntartható és gazdasági fejlődésének támogatása, valamint a belső, a régióközi, az európai és nemzetközi együttműködés előmozdítása.

Az Ügynökség hatáskörei közé tartozik a regionális fejlesztési tervek és stratégiák kidolgozása. Az idők során a regionális tervezési bizottságokkal közösen stratégiai regionális fejlesztési terveket dolgozott ki a 2000–2002-es, a 2004–2006-os, a 2007–2013-as és a 2014–2020-as programozási időszakokra.

A regionális programok tekintetében az Ügynökség volt az 1996 és 2006 közötti előcsatlakozási alapok végrehajtó hatósága a gazdasági és társadalmi kohéziót megcélzó PHARE-program és a kormányzati programok esetében.

2007 és 2013 között az Ügynökség közvetítő szervezetként működött a strukturális alapok által társfinanszírozott ROP-REGIO regionális operatív programban; a 2007–2013-as regionális operatív program irányító hatósága a Területfejlesztési és Közigazgatási Minisztérium volt.

2014 és 2020 között az Ügynökség közvetítő szervezetként működik a strukturális alapok által társfinanszírozott 2014–2020-as regionális operatív programban; a 2014–2020-as regionális operatív program irányító hatósága a Területfejlesztési és Közigazgatási Minisztérium.

A **Regionális Fejlesztési Tanács** a regionális szintű döntéshozatali szerv, és a régiót alkotó hat megye helyi közösségeinek önkéntes partnerségéből áll.

Beruházás a társadalmi kohézióba

A Panorama magazin kíváncsi volt Marcel Boloş, az Északnyugati Regionális Fejlesztési Ügynökség ügyvezető igazgatójának véleményére arról, hogy milyen hatással volt – és lesz a jövőben – a kohéziós politika, az uniós beruházások és a regionális finanszírozás a régióra.

Hogyan támogatják az európai strukturális és beruházási alapok a városok és a régió életminőségének javítását? Villantson fel néhány sikertörténetet.

Románia északnyugati része földrajzi és stratégiai jelentőségű Európában, és aktívan részt vesz a jövő iparának alakításában, miközben mélyen gyökerező történelmére támaszkodik. A régióban dinamikus városok, híres egyetemek és vállalati és szabadidős infrastruktúrák léteznek együtt festői falvakkal, csodálatos tájakkal és lenyűgöző emlékművekkel. A régió fő célkitűzése a 2014–2020-as időszakra a regionális gazdaság többdimenziós és integrált fejlesztés révén történő növelése a régió belüli és a régióközi különbségek csökkentése, valamint a regionális életszínvonal növelése érdekében.

Az ERFA operatív program keretében a jelenlegi, 2014–2020-as finanszírozási időszakban azokra a területekre összpontosítunk, ahol a finanszírozás létfontosságú az északnyugati régió hat megyéjében élők életminőségének javítása terén: Bihar, Beszterce-Naszód, Kolozs, Máramaros, Szatmár és Szilágy.

2014 februárja és 2019 között támogatásalapú projekteket indítottunk el a következő területeken, amelyek végrehajtása jelenleg is tart: i. a technológiatranszfer előmozdítása; ii. a kis- és középvállalkozások versenyképességének javítása; iii. a szén-dioxid-kibocsátás csökkentése; iv. a fenntartható városfejlesztés támogatása; v. a kulturális örökség fenntartható megőrzése és használata; vi. a regionális jelentőségű közúti infrastruktúra javítása; vii. a fenntartható idegenforgalom kialakítása; viii.

az egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése; ix. az oktatási infrastruktúra javítása; valamint x. a kis- és közepes méretű városok rehabilitációjának támogatása.

A 2007–2013-as regionális operatív program sikeresen befejezett projektjei közül külön kiemelném a következőket: a szabadidős turizmus előmozdítása a Nymphaea Termál Wellnessközpont létrehozásával Nagyváradon, a Simion Bărnuțiu történelmi emlékhely és a kaszinó restaurálása Kolozsváron, valamint a besztercei Német Központ létrehozása az Ezüstműves háza történelmi épület restaurálásával.

Mi segítette az uniós beruházások sikeres helyi végrehajtását?

Rendkívül fontos volt a helyi intézmények (megyei önkormányzatok, polgármesteri hivatalok), a regionális intézmények – mint például az Északnyugati Regionális Fejlesztési Ügynökség –, a nemzeti intézmények (irányító hatóságok) és az európai intézmények (a Bizottság és a Parlament) közötti együttműködés.

Hasonlóképpen, a potenciális és meglévő kedvezményezettek igényeinek megértésére összpontosítottunk, segítve őket

< A Sebes-Körös folyó átkanyarog Nagyvárad központján

abban, hogy olyan megvalósítható projekteket javasoljanak és hajtsanak végre, amelyek hozzájárulnak a régió fő célkitűzéséhez: a régió belüli és a régióközi különbségek csökkentéséhez, valamint az életszínvonal növeléséhez.

Továbbá létfontosságú volt, hogy közvetlen kapcsolatokat teremtsünk a helyi és regionális intézmények, valamint a magánszektor és az üzleti szereplők között. Ebből a célból az Ügynökség két IT-platformot hozott létre a kedvezményezettek és a partnerek számára.

A DG REGIO (<https://regio.nord-vest.ro>) monitoringplatformja valós idejű információkat nyújt a régió fejlesztése szempontjából prioritást élvező projektek végrehajtási szakaszáról.

Végül pedig az INNO – Üzleti hálózatok újragondolása nevű, regionális beruházásokra összpontosító platform (lásd a 20. oldalt) (<https://www.inno.ro>) az azonnali problémákra kínál megoldásokat, például a finanszírozási forrásokhoz való hozzáférés, az üzleti partnerek keresése, a technológiatranszfer, a toborzás és képzés terén.

Tapasztalata és elképzelései alapján mik a 2021–2027-es időszak kohéziós politikájának kulcsfontosságú üzenetei az egyedi földrajzi jellemzőkkel rendelkező területek/régiók számára?

Úgy gondolom, hogy a kohéziós politika Európai Bizottság által javasolt korszerűsítése számos előnnyel jár Románia északnyugati régiója számára is. A bürokrácia csökkentését, a kifizetések kérésének egyszerűsített módjait, valamint a régiók számára elérhetővé tett alapok egységes szabályozási keretének bevezetését már üdvözlötték.

A regionális beruházások végrehajtásával kapcsolatos tapasztalata alapján milyen tényezők fontosak az egyedi földrajzi jellemzőkkel rendelkező régiók potenciáljának és eszközeinek megfelelőbb támogatásában?

Véleményem szerint az egyedi földrajzi jellemzőkkel rendelkező régiók különleges potenciáljának támogatásához és kiaknázásához jelentősen hozzájáruló fontos tényezők közé tartozik, hogy az ezeken a területeken lévő helyi, regionális és nemzeti adminisztratív intézmények megértsék a régiók előnyeit, valamint azt, hogy hogyan aknázzhatják ki ezeket támogatások nyújtásával, beruházások vonzásával és a turizmus előmozdításával.

Ugyanakkor a határokon átnyúló szoros együttműködést ki kell terjeszteni a határ menti régiókkal szomszédos régiókra is azokon területeken, ahol az egyedi földrajzi jellemzők több uniós tagállamban lévő régiókra kiterjednek.

Végül pedig helyi megközelítésre van szükség az adott régiók fejlesztése tekintetében, amelyet a szomszédos régiók fejlesztésének kiegészítéseként kell megtervezni, hozzájárulva a mindannyiunk által óhajtott regionális kohézió megvalósításához. ■

ELŐRELÉPÉS A HELYES IRÁNYBA

Emil Boc, Kolozsvár polgármestere szerint az európai polgárok jóléte és az Európai Unió konszolidációja a kohéziós politikán át vezet. A kohéziós politikát olyan kiemelt szakpolitikaként kell kezelni, amelytől az EU sorsa függ.

Kolozsváron a lakosok jobb életminőségét biztosító stratégiai célkitűzések végrehaj-

jtását és elérését lehetővé tévő fontos projektek legnagyobb részét kohéziós politikai programok finanszírozták. A 2021–2027-es időszakban egy új együttműködési eszköz – a városok közötti európai városfejlesztési kezdeményezés – abban lehet hatékony, hogy hozzáférést nyújt az innovációs és városi mobilitási projektjeink finanszírozási eszközeihez, hogy folytathassuk az eddig elvégzett munkát.

Rendkívül fontos, hogy a kohéziós politika folytatódjon és növekedjen a jövőben, mivel közvetlen hatással van az EU-ban élők életére. A folyamatok egyszerűsítését ugyancsak célkitűzésként kell kezelni, ahogyan az n+3 modell megőrzését is a következő pénzügyi évre.

Románia északnyugati része

A hat megye partnerségéből álló, 34 160 négyzetkilométert lefedő régiót a fenntartható fejlődés alapelvei, a hagyományok, a történelem, a természeti és az épített örökség tisztelete vezérli, és kihasználja az etnikai, kulturális és vallási sokszínűségét.

NÉPESSÉG: 2,7 millió, amely az ország összlakosságának mintegy 13 %-át teszi ki. A lakosság közel 75 %-a román, a fennmaradó 25 %-ot magyarok, romák, ukránok és németek teszik ki.

MUNKAERŐPIAC: 2015-ben a foglalkoztatási ráta nemzeti szinten 42,33 % volt, regionális szinten pedig 45,88 %. Ebből 28,16 %-os volt a mezőgazdasági foglalkoztatott, 23,04 % az iparban, 13,02 % a kereskedelemben és 6,48 % az építőiparban.

GAZDASÁG: 2014-ben az egy főre jutó GDP (vásárlóerő-egységben mérve) 13 000 PPS/lakos volt, amely az uniós átlag 48 %-a, Romániában pedig 4. helyen áll. Az ágazatonkénti nemzetközi kereskedelmi export a gépektől és mechanikus berendezésektől, elektromos berendezésektől, hang- és képfelvevőktől kezdve a régió teljes exportjának 34 %-át tette ki, a különféle termékek és bútorok, nem nemesfémek, textiltermékek és ruházati termékek, valamint a műanyagból és gumiból készült cikkek exportja pedig 6 %-ot. Régiós versenyelőny is megjelent a zsírok és olajok, faipari és textiltermékek, lábbelik, elektromos gépek és berendezések, valamint a bútorok terén.

FELSŐOKTATÁS, KUTATÁS ÉS INNOVÁCIÓ: a lakosságnak csak 3,49 %-a járt felsőoktatási intézménybe. 2014-ben az egyetemi hallgatók száma (a régió nyolc akkreditált állami felsőoktatási intézményében/egyetemén) 9,26 %-kal csökkent (90 418-ra) – ez a csökkenés nemzeti szinten 7,56 %-os volt (2005 és 2014 között). A régióban található azonban Románia második legnagyobb számú kutatás-fejlesztési és innovációs egysége, amely a 2013-as nemzeti kutatás-fejlesztési és innovációs beruházási kiadások 9 %-át teszi ki.

Az innovatív vállalkozások száma jelentősen csökkent: a 2004 és 2010 közötti 27 %-ról 2012-ben 12 %-ra, és így nemzeti szinten a régió utolsó helyen áll.

2014-ben a kutatás-fejlesztési és innovációs ágazatban 3 485 foglalkoztatott volt, ebből 2 280 volt a kutató. A kutatás-fejlesztési és innovációs alkalmazottak közel fele (48,6 %) volt nő, ami sokkal magasabb az uniós átlagnál (35 %).

A régióban ezer lakosra 26 kis- és középvállalkozás jut, Románia egészében ez a szám 23, az EU-ban pedig 44. A támogatási struktúrák 15 akkreditált ipari parkot tartalmaznak, amelyek 178 vállalatnak adnak otthont és 10 000 munkavállalót foglalkoztatnak. Van egy technológiai park is, a Szabadság-park: ez egy magánkezdemenyezés, amelynek célja az egymáshoz kapcsolódó területeken lévő vállalatok közötti összekapcsolódás és kommunikáció elősegítése. A Tetapolis Park a kolozsvári helyi önkormányzat és az egyetemek partnerségén alapul; a Hanna Instruments pedig egy laboratóriumi berendezéseket és elemzési eszközöket fejlesztő multinacionális társaság tulajdonában lévő tudományos park. A régió három üzleti inkubátorháznak és négy jelentős logisztikai parknak is otthont ad, valamint támogatta a vízzel, az IKT-val, a bútorigiparral kapcsolatos, illetve az energetikai, mezőgazdasági és kozmetikai tevékenységek és projektek klaszterkezdemenyezéseit.

EGYÉB KULCSFONTOSÁGÚ ÁGAZATOK: a gabonafélék, gyökérzöldségek, eper, gomba, gyümölcsök és diófélék által dominált mezőgazdaságban több mint 340 000 regionális munkavállaló dolgozik. Az ország teljes halászlé termékeinek 25 %-át a regionális halgazdaságok teszik ki, az erdészet pedig negyedik helyen áll nemzeti szinten. A turizmus rendkívül nagy vonzerővel bír a régióban: a látogatók számos múzeumot, kastélyt, várat és vallási létesítményt tekinthetnek meg, valamint megcsodálhatják a városi építészetet is. A 14 tanúsított üdülőhelynek, orvosi központnak és gyógyfürdőnek köszönhetően virágzik az egészségturizmus, a máramarosi hegyek, az Erdélyi-középhegység és a Radnai-havasok védett természeti területein pedig a vidéki turizmus fellendülése tapasztalható.

A NAGYVÁRADI VÁRAT EURÓPAI TURISZTIKAI KOMPLEXUMMÁ ÉPÍTETTÉK KI

A Bihar megyében található nagyváradi vár felújításának célja az volt, hogy ezt a fontos műemléket – és ezeréves történelmét – visszahelyezzék a nemzeti, regionális és nemzetközi turisztikai térképre. A megközelítőleg 36 780 329 RON (kb. 7 725 158 EUR) értékű finanszírozásnak köszönhetően – amelyből 23 197 387 RON (4 871 953 EUR) ERFA-támogatás – a vár a kulturális örökség és a turizmus reprezentatív regionális központjává vált. Az épületben a helyi közigazgatási szervek, a helyi és kulturális intézmények és civil szervezetek irodái találhatóak, amelyek a nagyváradi lakosokkal és látogatókkal együtt mind a projekt kedvezményezettjei.

A felújítási projekt ezenkívül kiegészítő bevételeket is vonzott regionális és helyi szinten, valamint új munkahelyeket teremtett a kultúra, a turizmus és a kapcsolódó gazdasági ágazatokban. A projekt 2015-ös lezárásakor 119 munkahelyet hoztak létre vagy őriztek meg, és 19 kulturális turisztikai álláshelyet hoztak létre. 2018-ra a helyszínen lévő turisták számában 300%-os növekedés volt tapasztalható, amely kiegészítő bevételeket vonzott regionális és helyi szinten, új munkahelyeket létrehozva a kultúra és idegenforgalom terén, valamint az ezekhez kapcsolódó gazdasági ágazatokban.

A CÉLNAK MEGFELELŐEN: A NYMPHAEA GYÓGYFÜRDŐ ÉS WELLNESSKÖZPONT NAGYVÁRADON

A jóllét érzése bőven túllépte a Bihar megyei Nagyvárad területét, amikor 2016 végén befejezték a Nymphaea-projektet. A helyi közösségnek nyújtott kiváló szórakozási lehetőségen kívül a távolabbról érkező látogatók és vállalkozások is élvezhetik Európa e régiójának legnagyobb vízparkja által nyújtott előnyöket.

Akik adrenalinbombára vagy éppen ellenkezőleg, nyugodt és gyógyító környezetre, esetleg a kettő kombinációjára vágnak, azok számára a Nymphaea Aquapark a legújabb technológia segítségével lenyűgöző vidám- és vízparkot hozott létre hét hektáron. A látványosságok közé tartozik 10 csúszda, 15 úszó- és relaxációs medence, gyermekeknek szánt játszóterek, hat szauna, masszázsszalónok, egy törökfürdő, sportpályák és éttermek.

A 88 342 934 RON (18 555 966 EUR), értékű költségvetés – amelyből 32 343 888 RON (6 793 663 EUR) ERFA-támogatás – segítségével a projekt 100%-ban megnövelte a Nymphaea-komplexum látogatóinak átlagos számát, és 50 új munkahelyet hozott létre a vízparkban.

www.aquapark-nymphaea.ro/

INNO.RO – AZ ÜZLETI HÁLÓZATOK ÚJRAGONDOLÁSA

Az Északnyugati Regionális Fejlesztési Ügynökség Regionális Befektetési és Innovatív Pénzügyi Eszközökkel foglalkozó részlege által kifejlesztett internetes platform célja egy dinamikus online ökoszisztéma létrehozása, amely fejlesztési lehetőségeket azonosít és hoz létre a tagjai számára.

Az érett és versenyképes üzleti környezetnek digitális kommunikációs csomópontokra van szüksége, amelyek révén gyorsan és könnyen lehet információkat és erőforrásokat megosztani. Ezért egy szakértői közösség online platformon keresztül történő kialakítása és ennek révén a jelenlegi technológiákra szabott eszközök és megoldások nyújtása természetes válasz a jelenlegi piaci igényekre.

A platform egy olyan online ökoszisztémára irányuló igényből alakult ki, amely lehetővé tenné a kiemelkedő teljesítményű és innovatív üzleti környezetben lévő érdekelt felek – induló innovatív vállalkozások, kutatók, helyi hatóságok, nagyvállalatok, bankok és fejlesztők – számára a gyors és hatékony kapcsolatfelvételt.

Az INNO a regionális válaszként arra a globális kihívásra, hogy hogyan tudjuk felhasználni a legújabb üzleti megoldásokat a tőke és a humán erőforrások potenciáljának versenykörnyezetben történő kiaknázására. Ez a megoldás az üzleti környezetet üzleti közösséggé alakítja át. A

dinamikus digitális csomópont és online központ kombinálja a vállalkozói, gazdasági, tudományos és közigazgatási megoldásokat a 21. század számára. Mindegyik modul konkrét eszközöket és megoldásokat kínál arra, hogy már ma kielégíthessék a holnap piaci igényeit. A csomópont hat különböző modult, számos erőforrást és különböző profiltípusokat tartalmaz, amelyek mindegyike elérhető a felhasználók széles köre számára. Útmutatást tartalmaz a finanszírozási forrásokhoz való hozzáférés, a megfelelő üzleti partnerek megtalálása, a toborzás és képzés, a hatékony technológiatranszfer, a felgyorsított innováció terén és még sok más kérdéskörben.

A platformmal párhuzamosan kifejlesztettük az INNO mobilalkalmazást is (amely az App Store és a Google Play áruházakból tölthető le), amelynek segítségével tájékoztatjuk a felhasználókat az INNO.RO által lefedett területek híreiről, és értesítéseket küldünk a platformmal kapcsolatban. Az alkalmazás fejlesztése folyamatos, és a jövőbeli verziók lehetővé teszik a felhasználók számára, hogy a platform minden tevékenységét az alkalmazásban kezeljék.

A jelenlegi modell pusztán az első lépés a szükséges online ökoszisztéma kifejlesztésében. A felhasználóktól érkező javaslatokat vagy a fejlesztésre irányuló ötleteket szívesen fogadjuk. Hozzon létre felhasználói fiókot, használja a platformot, és mondja el nekünk a véleményét!

www.inno.ro

ÖNKISZOLGÁLÓ KERÉKPÁR-KÖLCSONZÉSI ÁLLOMÁSOK KOLOZSVÁRON

Kolozs megyében Kolozsvár városi helyi önkormányzata, valamint Szászfenes és Apahida községek egyesítették erőiket annak érdekében, hogy egy kb. 52 kilométer hosszú, összefüggő kerékpárút-hálózatot hozzanak létre. A projekt támogatása érdekében kampányt indítottak a kerékpározás népszerűsítésére a városban és a környékén. A 14 422 085 RON (3 031 224 EUR) értékű teljes költségvetést – amelyből 8 926 309 RON (1 876 114 EUR) ERFA-támogatás – 10,81 kilométer új kerékpárút és 50 önkiszolgáló kerékpár-kölcsönzési állomás kiépítésére fordították. Ezenkívül a projektcsapat 30 000 brosúrát nyomtatott ki és osztott szét, valamint egy promóciós filmet is készített.

A kezdeményezés kedvezményezettjei közé tartoznak a nagyváros lakói, a kerékpárral közlekedők, az ideiglenesen ott élő egyetemi hallgatók és egyéb csoportok, valamint az üzleti világ. A rendszert egy év leforgása alatt 6 000 regisztrált felhasználó használta.

www.primariaculjnapoca.ro; www.clujbike.eu

A KÖZPONTI PARK „ZÖLDÍTI” A NAGYBÁNYAI VÁROSI ÉLET MINŐSÉGÉT

A Máramaros megyei Nagybánya és a szomszédos kerületek lakói voltak a régió új központi közparkjának fő kedvezményezettjei, amelyet a tér újrafelhasználásával, átalakításával és javításával értek el, szabadidős teret kialakítva. A teljes költségvetés 15 921 814 RON (3 344 795 EUR) volt – amelyből 10 114 404 RON (2 124 795 EUR) ERFA-támogatás –, a projekt célja pedig a helyi közösségek és a környékre látogatók támogatása volt.

A parkot és a kaktuszkiallítást fák, sövények és magoncok ültetésével, négy zenepavilon, három pergola és egy játszótér, valamint gyalogos útvonalak és öntözőrendszer kiépítésével hozták létre, amelyek célja az egy lakosra jutó zöld terület növelése volt. Az új létesítmények különösen vonzóak a kezdő művészek számára, akik három kijelölt területen állíthatják ki műveiket, a növényteni és ökológiai órákon részt vevő iskolásoknak pedig tanulási lehetőségeket biztosítanak.

www.baiamare.ro

A MÉLYSÉGEK FELTÁRÁSA: NAGYVÁRAD KÖZPARKJAINAK ÚJRAÉLESZTÉSE A SZENT LÁSZLÓ TÉREN (PIAȚA UNIRII)

A nagyváradi Szent László tér (Piața Unirii, Egyesülés tér) a város szimbolikus tere, amely számos pazar látványossággal büszkélkedhet. A projekt során elvégzett munka megváltoztatta a tér arculatát, amely az ott élők, a látogatók és turisták, valamint a téren irodákkal rendező intézmények és vállalkozások javát szolgálta.

A 2015-ben végrehajtott nagyszabású rehabilitációját követően a tér a város történelmi és kulturális központjává vált, és turisták tízezreit vonzza a történelmi emlékhelyekhez és palotákhoz, valamint a modern éttermekhez és kávézókhöz. A teljes költségvetés 24 084 363 RON (5 061 517 EUR) volt – ebből 14 378 829 RON (3 022 028 EUR) ERFA-támogatás –, amely hozzájárult 11 újonnan létrehozott állandó munkahely finanszírozásához, valamint növelte a központi fekvésű tér vonzerejét a kulturális események megtartása és gazdasági tevékenységek megszervezése tekintetében.

www.oradea.ro

Aran-szigetek (Írország)

Cres-Lošinj-sziget (Horvátország)

Szifnosz-sziget (Görögország)

Culatra-sziget (Portugália)

Salina-sziget (Olaszország)

La Palma-sziget (Spanyolország)

Kohéziós politikai támogatás a tiszta energiáknak az uniós szigetekeken

A szigetek – ahol körülbelül 15 millió európai él – a tiszta energiára történő átállás éllovasai lehetnek az új technológiák alkalmazásával és innovatív megoldások végrehajtásával. Az EU támogatja őket ebben, új lehetőségeket teremtve a növekedésre és a munkahelyteremtésre.

Az Európai Bizottság azon dolgozik, hogy fejlessze és támogassa az európai szigeti közösségek tiszta energiával kapcsolatos potenciálját.

A Párizsi Megállapodás elismeri, hogy a szigetek különösen kiszolgáltatottak az éghajlatváltozásnak, és túlzottan függnek a fosszilis tüzelőanyagoktól és az energiainporttól. Az EU-ban több mint 2 200 lakott sziget létezik. Annak ellenére, hogy hozzáférésük van a – szél-, nap- és hullámenergiához hasonló – megújuló energiaforrásokhoz, számos sziget fosszilis tüzelőanyag-behozataltól függ az energiaellátása tekintetében.

Európa számos szigete kis, szigetüzemben működő rendszerekből és kis piacokból áll. A szigetek azonban – ahol körülbelül 15 millió európai él – a tiszta energiára történő átállás éllovasai lehetnek az új technológiák alkalmazásával és innovatív megoldások végrehajtásával.

A szigetek és a szigeti régiók valóban különleges esetek az energiapolitika terén az elszigeteltségük, valamint azon potenciáljuk miatt, hogy új megoldások tesztelését és bemutatását teszik lehetővé.

„A szigetek a tiszta energiára történő átállás éllovasai lehetnek az új technológiák alkalmazásával és innovatív megoldások végrehajtásával.”

Akik magukhoz ragadják a kezdeményezést

A Tiszta energia az EU szigeteinek elnevezésű kezdeményezés az energiaunió stratégia keretén belül hosszú távú keretet biztosít a szigeteknek arra, hogy saját fenntartható, olcsó energiát állítsanak elő. Ez a következő eredményekkel jár majd:

- **csökkent mértékű energiaköltségek**, sokkal nagyobb megújulóenergia-termelés, valamint energiatároló létesítmények és keresletre reagáló rendszerek megépítése a legújabb technológiák segítségével;
- **jobb energetikai biztonság a szigetek számára**, amelyek így kevésbé fűggnnek majd a behozataltól;
- **jobb levegőminőség**, kisebb üvegházhatásúgáz-kibocsátás, illetve kisebb hatás a szigetek természeti környezetére; valamint
- **új munkahelyek és vállalkozási lehetőségek teremtése**, növelve a szigetek gazdasági önálló képességét.

A Tiszta energia az EU szigeteinek kezdeményezést 2017 májusában indították el Máltán, ahol az Európai Bizottság és 14 uniós tagállam¹ egy politikai nyilatkozatot írt alá. A többi tagállamot is felkérték a csatlakozásra.

A kezdeményezés külön erre a célra kijelölt titkárságát 2018-ban hozták létre, amely átfogó útmutatást készített a szigetek számára, hogyan adhatják meg a kezdő lökést a tiszta energiára történő átállásnak, és hogyan folytathatják a munkát.

Az útmutatás az érdekelt felek bevonására épülő módszertanból, átállási menetrendek előkészítésében nyújtott támogatásból, kapacitásépítésből, a projektek és pénzügyi tervek kidolgozásában nyújtott technikai támogatásból, valamint hálózatépítésből és közösségépítési lehetőségekből áll.

Egy felhívást követően 2019 februárjában 26 kísérleti projektet választottak ki arra, hogy támogatást kapjanak a tiszta energiára történő átállási menetrendek előkészítésében. Az első szakaszban hat sziget – az **Aran-szigetek** (Írország), **Cres-Lošinj** (Horvátország), **Szifnosz** (Görögország), **Culatra** (Portugália), **Salina** (Olaszország) és **La Palma** (Spanyolország) – dolgozza ki és teszi közzé menetrendjeit 2019 nyaráig. A többi 20 sziget, amelyek Írországban, Görögországban, Spanyolországban, Franciaországban, Horvátországban, Olaszországban, Portugáliában, Finnországban, Svédországban és az Egyesült Királyságban található, 2020 nyaráig végzik el ugyanezt a munkát.

A 26 szigetet az alapján választották ki, hogy milyen potenciál rejlik bennük a kiváló minőségű átállási folyamat létrehozására a titkárság támogatásával. Annak érdekében, hogy az elkövetkezendő években a lehető legtöbb európai sziget számára inspiráló példaként szolgáljanak, különleges figyelmet szenteltek annak, hogy rendkívül változó földrajzi és kontextuális feltételeket lefedő szigeteket válasszanak ki.

A tiszta energiába történő beruházásokhoz – többek között a szigetekre is – szükséges uniós finanszírozás például a kohéziós politika, a Horizont 2020 kezdeményezés, a LIFE program, az Európai Stratégiai Beruházási Alap és az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz révén érhető el.

1) Észtország, Görögország, Spanyolország, Németország, Dánia, Franciaország, Horvátország, Írország, Olaszország, Ciprus, Málta, Portugália, Svédország, Finnország

MEGÚJULÓ ENERGIAFORRÁSOK GÖRÖGORSZÁG AGIOS EFSTRATIOS („AI STRATIS”) SZIGETÉN

Az ERFA által társfinanszírozott „Ai Stratis Green Island” (zöld sziget) projekt célja, hogy a sziget energiafogyasztásának legalább 85 %-a szél- és fotovoltaikus rendszerek által generált forrásból származzon. A kontinentstől távolra eső számos többi görög szigethez hasonlóan Ai Stratis nem kapcsolódik a nemzeti villamosenergia-átviteli hálózathoz. Eddig egy állami tulajdonban lévő vállalkozás által működtetett dízelüzemű generátorokból nyerte az áramot. A szigeten szél erőműveket és fotovoltaikus rendszereket is telepítenek.

A villamos energiát egy hatalmas turbina és a fotovoltaikus park termeli, a felesleget hőenergiává alakítják, és tartályokban tárolják. Az új távfűtési hálózat kiépítésével a rendszer hőenergiával látja el a sziget épületeit és házait. A 2017-ben indult projekt teljes költségvetése 8,5 millió EUR, és várhatóan 2022-ben fejeződik be (a tesztüzemmel együtt). Eddig létrehozták a jogszabályokat a projekt kísérleti projektként történő minősítésére, elvégezték a hibrid állomással és a távfűtessel kapcsolatos tanulmányokat, és konzultáltak a releváns érdekelt felekkel az energiahálózatok összekapcsolása, az irányítás és az árazás tekintetében.

Testreszabott kohéziós politikai támogatás

A Tiszta energia az EU szigeteinek kezdeményezés rendkívül jól illeszkedik a kohéziós politika gazdasági, társadalmi és területi kohézióval kapcsolatos átfogó célkitűzéseire. A szakpolitika kulcsfontosságú módon járul hozzá az energiaunió helyi szintű megvalósításához, ideértve az uniós szigeteket is.

Idetartoznak az energiahatékonyságba, a megújuló energiába, az intelligens energiaipari infrastruktúrába és a szén-dioxid-mentes szállítási ágazat felé történő elmozdulásba, valamint

az alacsony szén-dioxid-kibocsátású kutatásba és az innovációba történő beruházások. Ezek a beruházások nem csupán az energiaunió céljainak eléréséhez, valamint az uniós éghajlat-változási és energetikai célkitűzések tagállami megvalósításához járulnak majd hozzá, hanem ösztönzőleg fognak hatni a regionális fejlesztésre, a versenyképességre, a munkahelyteremtésre és növekedésre, miközben megoldást kínálnak az energiaszegénységre, és fokozzák az energiaellátás megbízhatóságát. Ezek az előnyök a szigetek számára is rendkívül fontosak.

A kohéziós politika a természeténél fogva strukturális és hosszú távú választ ad a különböző régiók – többek között a szigetek – előtt álló kihívásokra. A programok testreszabott, a helyszínen lévő kulcsfontosságú szereplőkkel partnerségben kidolgozott megközelítést, valamint a változó körülményekhez történő igazodást tesznek lehetővé.

Számos sziget számára különösen fontos elem lehet az is, hogy a kohéziós politika különös hangsúlyt helyez a helyalapú innovációra, az intelligens szakosodási stratégiákra építve. Így

a fő uniós szakpolitika aktívan támogatja a területi kohéziót, és hosszú távú beruházásokat végez a földrajzi sajátosságokkal rendelkező területeken.

Az Alpok-, a balti-tengeri, a Duna és az adriai- és jón-tengeri régiót felölelő uniós makroregionális stratégiák, valamint az európai területi együttműködés (az Interreg) ugyancsak fontos szerepet játszhatnak az energetikai kérdések további előmozdításában és támogatásában, ideértve a szigetek közötti tudás- és tapasztalatcserét.

ÚTON A TISZTÁBB KÖZLEKEDÉS FELÉ – GOTLAND, SVÉDORSZÁG

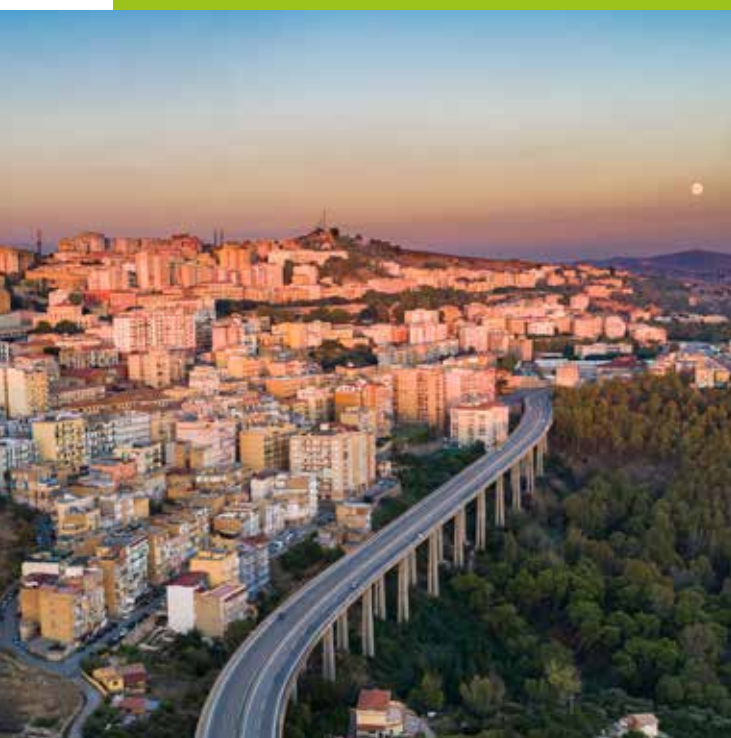
Az Európai Regionális Fejlesztési Alap által társfinanszírozott Fenntartható közlekedés projekt célja, hogy növelje az energiahatékonyságot és csökkentse az üvegházhatásúgáz-kibocsátást Gotland szigetén. A projekt különös figyelmet fordít arra a nemzeti célkitűzésre, amelynek értelmében Svédország 2030-ra 70%-kal csökkenteni akarja a közlekedési ágazatból származó éghajlat-változási hatásokat. A projekt célja azon kis- és középvállalkozások elérése, amelyek közvetlenül a közúti fuvarozásban vagy az ipari vagy építőipari célokra használt gépekkel dolgoznak. A cél e vállalkozások támogatása abban, hogy javítsák az energiahatékonyság elérésében végzett munkájukat előadások, műhelytalálkozók megszervezésével, valamint energiahatékonysági tanácsadással. A projekt újabb ága a tömegközlekedés további használatára összpontosít, ideértve a jobb intermodális mobilitási megoldásokat is. A 2018 és 2021 között működő projekt teljes költségvetése körülbelül 1 millió EUR. A Fenntartható közlekedés projekt hosszabb távú célja a közlekedésből származó éghajlat-változási hatások csökkentése a szigeten a nagyobb energiahatékonysággal és a megújuló energia fokozottabb használatával.

<https://klimatsynk.se/projektportfoljer/hallbara-transporter/hallbara-transporter.html>

SZICÍLIA ÉS MÁLTA EGYÜTTMŰKÖDNEK A MEGÚJULÓ ENERGIÁVAL KAPCSOLATOS SZAKADÉK ÁTHIDALÁSA ÉRDEKÉBEN

Az ERFA által társfinanszírozott Megújulóenergia-forgatókönyvek a szigetekeken (Renewable Energy Scenarios in Islands) projekt közös stratégiákat fogalmazott meg azon szakadék áthidalására, amely elválasztja Szicíliát és Máltát a megújuló energia felhasználására vonatkozó uniós átlagtól, és támogatja a technológiatranszfert és a bevált gyakorlatok megosztását. Ezenkívül intézkedéseket hoztak az energetikai stratégiák környezeti és társadalmi-gazdasági szempontból történő összehasonlítása és értékelése érdekében, valamint a megújuló energiaforrások nagyobb elterjedését előmozdító cselekvési terv meghatározásában és végrehajtásában.

A projekt a megújuló energiaforrások felhasználásához kapcsolódó környezeti, társadalmi-gazdasági adatbankot hozott létre, a megújuló energiát feltérképező atlasz pedig bemutatja a máltai területek és a szicíliai Agrigento és Ragusa megyék létesítményeit és bevált gyakorlatait. A bevált gyakorlatok cseréjét és terjesztését a megújuló energiákkal kapcsolatos két tanulmányút is elősegítette, amelynek során az egyetemi hallgatóknak és a kutatóknak bemutatták a megújuló energiát használó legjelentősebb üzemeket. Egy energetikai fórum, egy plenáris ülés formájában megszervezett műhelytalálkozó és négy érdekképviseleti csoport (vállalkozók, mérnökök, politikusok és polgárok) létrehozása ugyancsak megújuló energiával kapcsolatos végrehajtási stratégiákat eredményezett. Végül pedig mindkét területen létrehoztak egy, a megújuló energiával kapcsolatos, információcserén alapuló és határokon átnyúló hálózatot, amelynek célja a megújuló energiával kapcsolatos tájékoztatás és tudatosság növelése. A projekt 2011 és 2012 között működött összesen 0,6 millió EUR értékű költségvetéssel.

<https://bit.ly/2TLqZ76>

A helyszíni, kiváló minőségű energetikai projektek megvalósítása kulcsfontosságú a sikerhez, és nem utolsósorban kézzelfogható javulást hoz a polgárok és a vállalkozások számára, valamint felgyorsítja az uniós szigetek szén-dioxid-mentesítését. Ebben az összefüggésben a Tiszta energia az EU szigeteknek című kezdeményezés keretében végzett munka különösen hasznos lehet. A tiszta energiára történő átállási menetredek kidolgozása, a kapacitásépítés és a technikai támogatás a résztvevő szigetek számára, valamint a tapasztalatok és az ötletek egymással történő megosztása hatékony mód lehet az olyan, jó minőségű projektekből álló sorozat létrehozására, amelyek a kohéziós politika általi társfinanszírozásra pályázhatnak.

A spanyolországi **Menorca** például azon dolgozik, hogy tovább javítsa és frissítse 2030-as széntelenítési stratégiáját, és a fenti kísérleti régiók egyikeként támogatást kap a titkárságtól. A széntelenítési stratégia rendkívül előrehaladott, és a célja, hogy 2030-ra a villamosenergia-termelés 85 %-a megújuló energiaforrásokból származzon, valamint hogy jelentősen csökkentse a fosszilis tüzelőanyagok használatát a közlekedés és az épületek villamosításában, olyan átfogó intézkedéscsomag végrehajtásával, amely a villamosenergia-rendszert képessé tenné a megújuló energia ilyen nagy mértékű kezelésére, ideértve az akkumulátoros energiatárolást is. Ezenkívül egy sor járulékos előny megvalósítását is célul tűzte ki, ideértve

az ellátás biztonságát, a társadalmi részvételt, a helyi gazdaságra és munkahelyekre gyakorolt előnyöket, a környezeti fenntarthatóságot és a sziget táji örökségébe történő integrációt, mivel Menorca az UNESCO-programban bioszféra-rezervátumnak minősül.

A Bizottság ezeket az erőfeszítéseket közvetlenebb módon is támogatja azzal, hogy megbeszéléseket folytat a stratégia megvalósításával, az uniós finanszírozás – többek között az ERFA-támogatás – felhasználásának maximalizálásával, valamint a magánberuházások ösztönzésével kapcsolatban. A Regionális és Várospolitikai, valamint az Energiaügyi Főigazgatóság képviselői közös látogatást tettek 2019 januárjában a munka támogatása érdekében, a cserék pedig folytatódnak.

A kohéziós politika az egyik legfontosabb finanszírozási forrás a legkülső régiók számára az energiarendszerük átalakításában. A 2017 októberében elfogadott, a legkülső régiókra vonatkozó stratégiát tartalmazó közleményben foglalt kötelezettségvállalást követően, amelynek értelmében a Tiszta energiát az EU szigeteinek című kezdeményezés keretében az e régiók által kidolgozott bevált gyakorlatokat az EU egészében és nemzetközi szinten általánosan érvényesítik, a szigetek kiemelkedő szerepet töltenek be ebben a kezdeményezésben.

Például a legkülső régiók elnöki értekezletének elnökségi tisztét betöltő **Kanári-szigetek** a második Tiszta energiát az EU szigeteinek című fórumnak adott otthont, ahol az összes legkülső régió bemutathatta az energiaügy területén elért bevált gyakorlatait. Újabb példaként említhető Réunion szigete, amely a Bizottság és a francia nemzeti közigazgatási szervek képviselőivel közösen a közleményben javasolt új kormányzási eszközzel próbálkozott az energetikai áttérés felgyorsítása érdekében.

Beruházás az energiarendszer átalakításába

Ami a jövőt illeti, a Bizottság javaslata a kohéziós politika következő, 2021 és 2027 közötti pénzügyi időszakára vonatkozóan azon prioritások hangsúlyozása, amelyek segítik Európát versenyképessége megőrzésében, valamint a globalizációhoz és a technológiai változásokhoz való alkalmazkodásban, ideértve a tiszta energiára történő átálláshoz kapcsolódó kihívásokat.

A tiszta és méltányos energiaátállítás ösztönzése és előmozdítása érdekében jelentős összegeket kötelezően a zöldebb, alacsony szén-dioxid-kibocsátású Európát megcélzó szakpolitikai célkitűzésekre kell összpontosítani, ideértve az energiahatékonyságba, a megújuló energiába és a helyi szintű intelligens energiarendszerekbe, -hálózatokba és -tárolási rendszerekbe történő beruházásokat is.

A javaslat ezenkívül rendelkezik a strukturális átalakuláshoz – mint például a tiszta energiára történő áttéréshez – kapcsolódó szélesebb körű kihívások kezeléséhez szükséges, igencsak jelentős támogatásról is. Idetartoznak a gazdasági diverzifikációs támogatások, például a kis- és középvállalkozások, az üzleti inkubátorházak, az innováció és az iparágak és kutatók együttműködésének, a kapacitásépítés és a készségek fejlesztésének támogatása, valamint a fenntartható közlekedés és a társadalmi befogadás támogatása.

Mindezen lehetőségek segítségével a kohéziós politika segíti a tagállamokat és a régiókat, ideértve a szigeteket is, hogy célirányos és testre szabott módon jelezhessék előre és kezelhessék a tiszta energiára történő átállással kapcsolatos strukturális változásokhoz kapcsolódó kihívások és egyéb aktuális kihívások következményeit. A különböző helyi körülmények gyakran nem teszik lehetővé az univerzális megoldásokat, a támogatásnak helyalapúnak kell lennie, amely integrált válaszokat nyújt a helyi szükségletekre. A kohéziós politika képes arra, hogy jelentős hajtóerőként működjön a diverzifikáció előmozdításában és az értéklánc fejlesztésében az uniós régiókban, különösen a régiók intelligens szakosodási stratégiáira alapozva.

A kohéziós politika programjai következő generációjának előkészítése tükrében az európai szemeszter 2019-es országjelentései és a hozzájuk kapcsolódó, a 2021–2027-es kohéziós politikai finanszírozásról szóló beruházási útmutatási melléklet a releváns helyzetekben kiemeli a szigetekben lévő tiszta energia fontosságát.

Felkérjük az EU-ban lévő összes szigetet arra, hogy fedezzék fel a kohéziós politikai támogatás keretén belül a szentelenítésükre rendelkezésre álló valamennyi lehetőséget – a jelenlegi időszakban és a következőben egyaránt. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<https://europa.eu/!Cq49rt>

<https://euislands.eu/clean-energy-islands-start>

Az uniós elégedetlenség földrajza

A május 23-a és 26-a között tartandó európai parlamenti választások kapcsán fokozódik az aggodalom az EU-ból való kiábrándulás térnyerése miatt. Ez a *Panorama* magazin EU-ellenes szavazással kapcsolatos cikksorozatának első része, amely bemutatja a polgároknak az EU-val és a nemzeti kormányokkal szembeni bizalmatlanságának néhány okát.

Az elmúlt évtizedben az Európai Unióban az EU-ellenes pártok megkétszerezték a rájuk leadott szavazatokat. A Chapel Hill Expert Survey¹ definíciójába tartozó uniós integrációt ellenző vagy erőteljesen ellenző pártok a 2008-as országos választásokon elért 9%-ot 2018-ra megduplázták az EU 28 tagállamában, 18%-ot érve el.

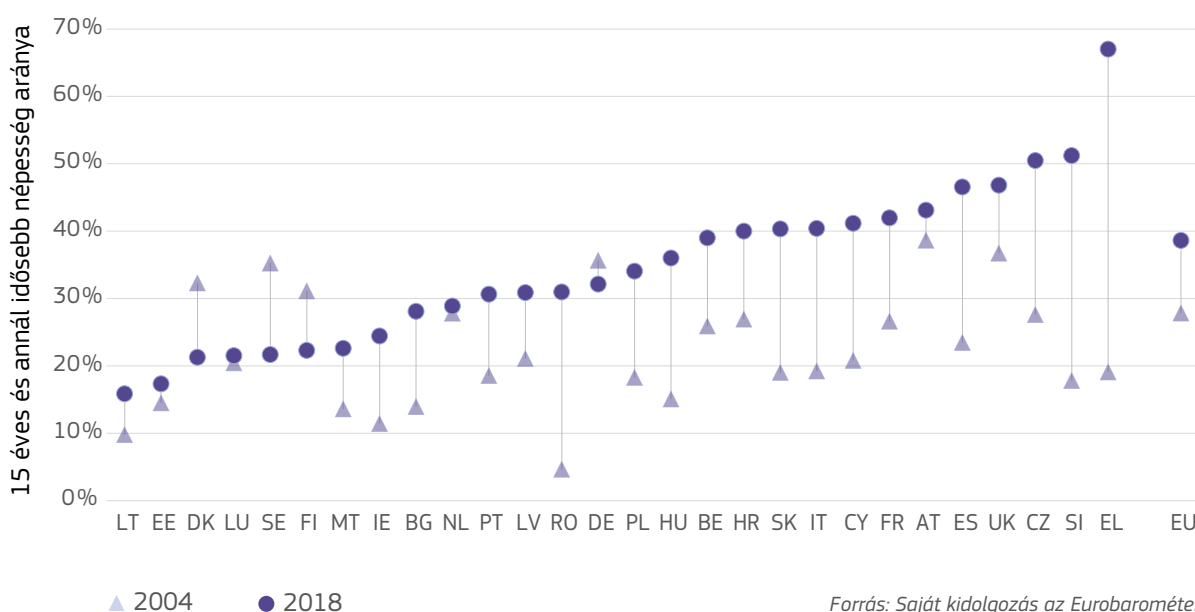
Ez nem néhány nagyobb tagállamban bekövetkezett változások eredménye. Épp ellenkezőleg, a tagállamok fele 2008 óta tapasztalja, hogy az EU-ellenes szavazatok növekedőben vannak. 10 tagállamban a növekedés 10 százalékpontnál is magasabb volt. Ez a gyors növekedés hatással lehet a 2019-es májusi európai választásokra is.

Az EU-ellenes pártok előretörése az EU-ból való növekvő kiábrándulásban is megjelenik. 2008-ban az uniós lakosság 29%-a volt bizalmatlan az EU iránt, ez 2013-ra 47%-ra nőtt, majd 2018-ban 39%-ra esett vissza. Az elmúlt évtizedben az EU-val szembeni bizalmatlan polgárok száma a 28 tagállamból 21-ben nőtt. 12 tagállamban ez a növekedés 10 százalékponto is meghaladt, míg három tagállamban – Csehországban, Görögországban és Szlovéniában – a lakosság túlnyomó része nem bízott meg az EU-ban 2018-ban.

Nemzeti bizalmatlanság

A magas fokú bizalmatlanság nemcsak az EU-ra vonatkozik. Az emberek hajlamosak a nemzeti kormányok iránti bizalmatlanságra is. 12 tagállamban a polgárok túlnyomó része nem bíz meg a nemzeti kormányban. A nemzeti kormányok iránti bizalmatlanság gyakorlatilag minden tagállamban magasabb, mint az EU egészét érintő bizalmatlanság. A nemzeti kormányok iránti bizalmatlanságot ennek ellenére ritkán használják arra, hogy az ország felosztását szorgalmazzák, míg az EU iránti bizalmatlanságot számos párt használja arra, hogy az Unió szerepének radikális csökkentése vagy az ország Unióból való kilépése mellett érveljen.

Az EU-ban nem bízó népesség aránya 2004 és 2018 között

Forrás: Saját kidolgozás az Eurobarométer adatai alapján

1. <https://www.chesdata.eu/>

Annak érdekében, hogy megértsük, miért szavaznak az emberek az uniós integrációt ellenző pártokra, az EU-28 több mint 63 000 választókerületéből gyűjtöttek szavazatokat, amelyeket a legutóbbi országos választások során adtak le. Az Európában és az Egyesült Államokban tapasztalható populizmusról szóló kutatások alapján a tanulmány azt vizsgálta, hogy ugyanazok a tényezők kapcsolódnak-e az EU-ellenes szavazatokhoz.

A populizmuskutatás egy sor egyéni jellemzőt emel ki. A populista pártokra gyakran az idősebb, munkásosztályba tartozó, alacsony jövedelemmel rendelkező férfi szavazók szavaznak, akik kevés képesítéssel rendelkeznek a modern gazdaság kihívásainak kezelésében. A tanulmányból kiderül az is, hogy a kisebb városok és a vidéki területek, valamint a hanyatlásban lévő térségek hajlamosabbak populista pártokra szavazni.

Bár szoros kapcsolat van a populizmus és az uniós integráció ellenzése között, a két jelenség megkülönböztethető. A Chapel Hill Expert Survey tanulmánya meghatározza azokat a pártokat, amelyek hangsúlyosan elitellenes és berendezkedésellenes (angolul: anti-establishment) retorikát – ez a populizmus kulcsfontosságú jellemzője – alkalmaznak. Az ilyen retorikát használó pártok nem mindig ellenzik az uniós integrációt. Például a spanyolországi Podemos magas pontszámot ért el az elitellenes retorikát tekintve, de részben támogatja az uniós

integrációt. Más, az uniós integrációt részben ellenző pártok, mint például az egyesült királyságbeli Konzervatív Párt vagy a holland ChristenUnie nem használnak elitellenes retorikát.

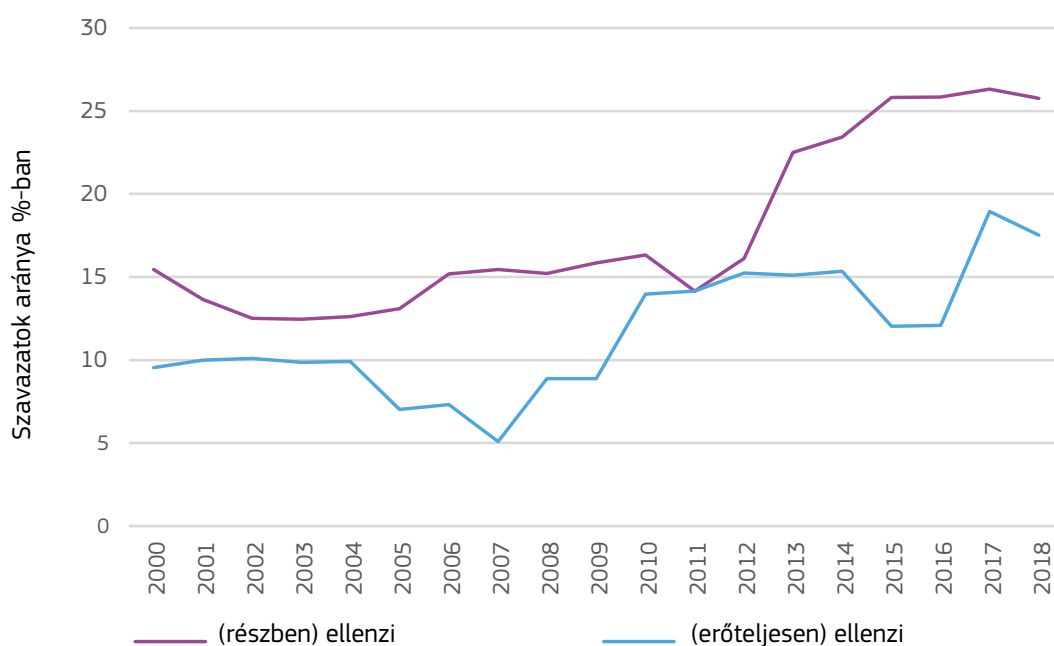
A populista szavazatok számos mozgatórugója az EU-ellenes szavazatok számát is növeli. A hosszú távú gazdasági hanyatlással, alacsony foglalkoztatási rátával, felsőfokú végzettséggel rendelkezők alacsony arányával, alacsony népsűrűséggel és a 65 év fölöttiek nagyobb csoportjával rendelkező területek hajlamosabbak az uniós integrációt ellenző vagy erőteljesen ellenző pártokra szavazni.

Aggodalom a jövőért

A gazdasági fejlődés szintjének hatása hozta a legnagyobb meglepetést: a magasabb egy főre jutó GDP-vel rendelkező régiók hajlamosabbak EU-ellenes pártokra szavazni. Ahogy az alacsonyabb jövedelemmel rendelkező területeken a populista pártok népszerűbbek, a feltételezés az volt, hogy az alacsony egy főre jutó GDP az EU-ellenes szavazatok számát növeli. Azonban nem a legszegényebb területek szavaznak az EU ellen, hanem azok, ahol régebb jobban éltek, de az ország többi részéhez képest hanyatlani kezdtek. Megtörténhet, hogy ezeken a területeken hiányzanak azok a készségek és iparágak, amelyek

Az uniós integrációt ellenző pártokra leadott szavazatok aránya az EU-28-ban, 2000–2018

Forrás: Saját kidolgozás a CHES adatai és nemzeti források alapján

egy innováció- és technológiaközpontú gazdaságban felvirágoztatnák a régiót. Ennek eredményeképpen az itt lévő közösségek aggódnak a terület jövőjéért.

Ezt alátámasztja az is, hogy a csökkenő ipari munkahelyekkel rendelkező területek hajlamosabbak EU-ellenes pártokra szavazni. A viszonylag magas egy főre jutó GDP és a hosszú távú gazdasági hanyatlás különösen jó táptalajt nyújthat az elégedetlenségnek és akár a neheztelésnek. Bizonyos populista politikai pártok kifejezetten a volt ipari területeket célozták meg, mivel helyesen ismerték fel, hogy ott több szavazatra számíthatnak.

A másik meglepő eredmény az volt, hogy a népesség csökkenése és a foglalkoztatás visszaesése csökkentette az EU-ellenes szavazatok számát ahelyett, hogy növelte volna őket, a

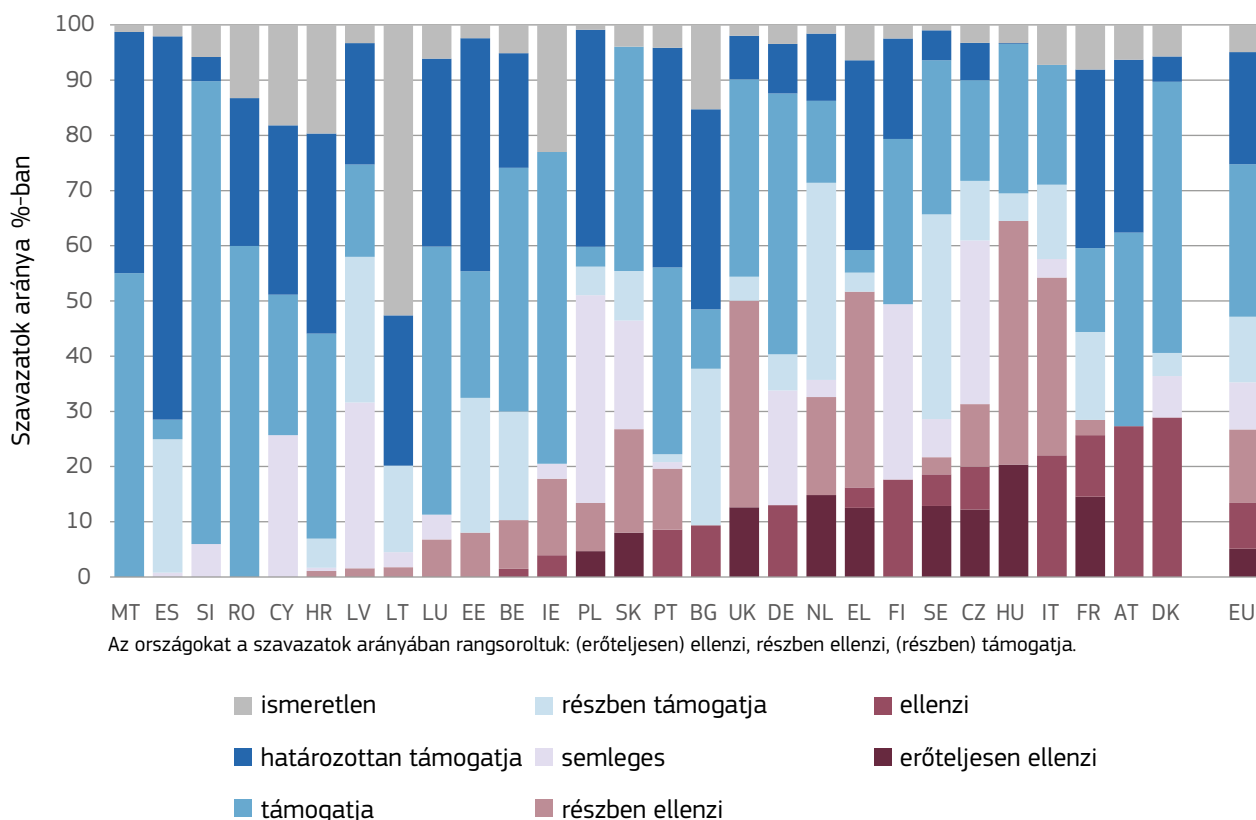
nettó migráció pedig alig vagy semmilyen hatással nem volt az EU-ellenes szavazatokra.

A *Panorama* magazin következő számaiban részletesen megvizsgáljuk a szegénység, a demográfia, a migráció és az uniós szakpolitikák hatásait.

Az uniós elégedetlenség földrajzával kapcsolatban tekintse meg az alábbi oldalon elérhető cikket és az interaktív térképeket:

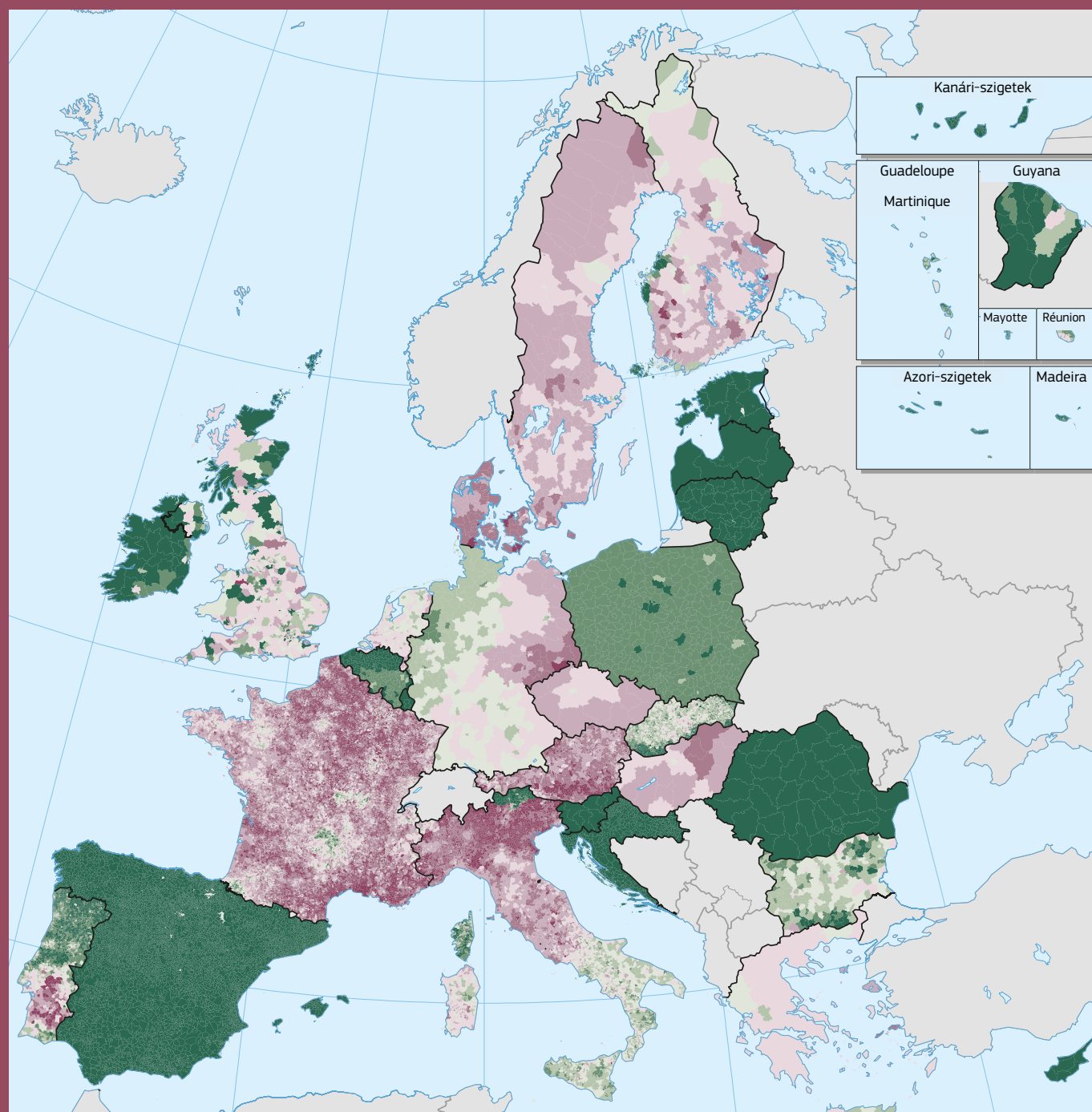
https://ec.europa.eu/regional_policy/mapapps/elections/EUdiscontent.html

Pártállás szerinti szavazatok az uniós integráció témájában, 2013–2018

Forrás: Saját kidolgozás a CHES adatai és nemzeti források alapján

Az uniós integrációt ellenző vagy erőteljesen ellenző pártokra leadott szavazatok aránya (2013–2018)

0 500 km

Érvényes szavazatok %-ban kifejezve

0,0 - 3,0	13,5 - 20,0
3,1 - 6,5	20,1 - 27,0
6,6 - 10,0	27,1 - 35,0
10,1 - 13,4	35,1 - 100,0

Források: nemzeti hatóságok, CLEA, Chapel Hill Expert Survey 2014 és 2017, Eurogeographics, DG REGIO
 2018: IT
 2017: BG, CZ, DE, FR, MT, NL, AT
 2016: IE, ES, HR, CY, LT, RO, SK
 2015: DK, EE, EL, PL, PT, FI, UK
 2014: BE, LV, HU, SI, SE
 2013: LU
 EU-28 átlag = 13,4 %

© EuroGeographics Szövetség az adminisztratív határokért

YOUTH4REGIONS MÉDIAPROGRAM

A Youth4Regions médiaprogram a regionális politikára szakosodott újságírók új nemzedékének kiképzését támogatja. Arra ösztönzi ezeket az ifjú európaiakat, hogy beszámoljanak az uniós finanszírozású projektekről.

Alább olvasható a másik két cikk a fiatal újságíróknak szóló YOUTH4REGIONS blogverseny négy nyertes pályaműve közül.

Fiatal menekültek befogadása és támogatása Flandriában

Paula jelenleg a spanyolországi Valladolidban tanul újságírást. Rendkívül érdekli a társadalmi kérdések iránt, és nemzetközi

újságírásra szeretne szakosodni. Kulturális érdeklődését abban éli ki, hogy recenziókat ír a blogjára (lavozaicedida.com).

A belgiumi Antwerpenben működő CURANT projekt fiatal, 17 és 22 év közötti fiataloknak lehetővé teszi, hogy velük egykorú helyekkel közös lakásban éljenek az integrációjuk megkönnyítése érdekében. Az, hogy valaki a reggelijét a lakótársával együtt fogyasztja el, nem lenne meglepő egy antwerpeni flamand számára abban az esetben, ha nem tudná, hogy a lakótárs a Belgiumba évente érkező számos menekült egyike.

Az EU CURANT projektje 66 partnerséget hozott létre a helyiek és a hazájukat elhagyni kényszerülők – ebben az esetben 17 és 22 éves fiatalok – között. A menekültek és a helyi párjuk havonta 250 EUR-t kapnak, és kétszemélyes lakásokban vagy 16 embernek otthont adó házakban élnek. A CURANT projekt eddig 66 menekültnek segített a körülményei javításában, és a projekt végére (2020) legalább 75-re szeretnék növelni ezt a számot.

Ez a megoldás nem pusztán alvási lehetőséget kínál. A helyiek és a menekültek közötti kapcsolatot a társadalomba történő integrációra alapozzák a körülményeikre szabott tanfolyamokkal,

„A helyiek és a menekültek közötti kapcsolatot a társadalomba történő integrációra alapozzák tanfolyamokkal, oktatással és képzéssel. „

oktatással és képzéssel, és mindegyikük kap egy új „védőangyalt” egy törvényes gyám személyében. Ezeket a kísérőket rendkívül gondosan választják ki, mielőtt egy fiatal menekülthöz rendelnék hozzá őket, mivel fontos, hogy a két fél között jó legyen a viszony.

A tevékenységek közé tartozik a könnyéken beszélt holland nyelv megtanulása, az álláskeresés és a kapcsolati háló kialakítása. Ezek fontos építőelemek egy új élet kialakításában vagy a meglévő életük jobb körülmények között történő folytatásában. A résztvevők egy szociális munkás segítségét is igénybe vehetik, támogatást kapnak többek között a függetlenné válásban, ezenkívül lelki támaszt nyújtanak nekik, valamint integrációs és munkavállalással kapcsolatos tanácsokkal látják el őket.

A CURANT a fiatal menekültek legveszélyeztetettebb csoportját támogatja. 18 éves korukig pénzügyi támogatáshoz és integrációs kurzusokhoz férhetnek hozzá, valamint törvényes gyámjuk van, a felnőttkor elérésével azonban ezeket a juttatásokat elveszítik. Az erőforrások, az oktatás hiánya és a munkanélküliség azzal jár, hogy egyre több fiatal lakik hátrányos

helyzetű térségekben, és hosszú távon szociális ellátásra szorul. 2016-ban Antwerpenben 378 kísérő nélküli, 17 és 22 év közötti fiatal kapott juttatásokat. Ez a szám azért ilyen magas, mert ez a kicsi város a Flandriába érkező menekültek egyharmadát fogadja.

A CURANT projekt nem valósulhatott volna meg Antwerpen szociális segélyekért felelős részlegének, a lakhatásért felelős közigazgatási szerv, valamint az Antwerpeni Egyetem Migrációs és Interkulturális Tanulmányok Központja koordinációja nélkül, amely a lakásokban folyó közösségi élet hatását méri, és segít a menekültek szerepvállalásának erősítésében. További partnerek többek között a következő civil szervezetek: JES vzw, Vormingplus Antwerpen és Solentra, valamint az Atlas Inburgering en Integratie.

A projekt teljes költségvetése 6 millió EUR, amelyből közel 5 millió EUR-t az Európai Regionális Fejlesztési Alap biztosított. ■

A lehetőségek kihasználása az otthonhoz közel

„Az uniós támogatás révén nem kell máshova költöznöd a lehetőségeid kibontakoztatása érdekében. Otthon maradhatsz és segítheted a régiódat. „

Magdalena nyelv- és újságíró

szakon végzett, jelenleg pedig lengyel nyelvészetet és irodalmat hallgat Katowicében. Ezenkívül szociális téren tevékenykedő nem kormányzati szervezetek számára is ír, és angolt tanít.

Elköltöznél otthonról? Ha a határ melletti kis faluban élsz, kételkedő tinédzserek közé tartozol, valószínűleg nem jósolsz látványos jövőt a régiód fejlődésének. Lengyelországban? Igen, de el kellene költöznöd. Németországban? Talán, de nem akarod elhagyni a hazádat. Úgy tűnik, hogy itt befejezed az iskolát, és aztán elköltözől egy jobb helyre a régiódból. Mi mást tehetnél? Így megy ez.

Vagy mégsem? Biztosíthatlak arról, hogy az EU-nak nem célja, hogy magára hagyja a kevésbé népszerű régiókat, és csak néhány helyen építsen ki erőteljes munkaerőpiacokat. Az EU egyesült régiókból, „kisebb hazákból” álló szervezet. Ha az egyik rész gyengébb, dolgoznunk kell azon, hogy segítsünk rajta. Hát ezért nem kell elköltöznöd.

Keresgélj az uniós támogatások között, hogy megismerd a helyzetet. Egy német azt mondaná, hogy „*Karriere ohne Grenzen*” (karrier határok nélkül)... vagy talán: „Határon átnyúló karrierlehetőségek Szászországban és Alsó-Sziléziában”. Unalmasnak hangzik? Tévedsz! A 2010 szeptemberében elindult projekt célja, hogy bemutassa a határregiók rejtett potenciálját, mint például Neisse/Nise/Nysa város esetében. A cím arra a stratégiára utal, amely 2007 és 2013 között tanárok, oktatók, helyi vállalkozók (Lengyelországból és Németországból) és fiatalok bevonásával lehetőségeket teremtett, valamint

eszközöket és tudást osztott meg azzal kapcsolatban, hogyan lehet jó munkahelyet találni. A projekt során a fiatalok (Csehországból is) és a felnőttek számos műhelytalálkozón vettek részt, amelyből kiderült, hogy a foglalkoztatási lehetőségért nem kell messzire menni. Az EU segítségével Lengyelország és Németország találkozókat és vitákat szervezett a karrierlehetőségek egyszerűbbé tétele érdekében.

Mi volt a következő lépés? A projekt befejezése után a csapat egy kézikönyvet adott ki, amely a Felső-Sziléziában és Szászországban lévő lehetőségeket mutatta be. A többi ország miért nem csinál valami hasonlót? Gyakran gondoljuk azt, hogy képesek vagyunk saját magunk intézni a dolgokat. De néha a nálunk tapasztaltabbak segítségére van szükségünk. Mi pedig megoszthatjuk velük a tudásunkat – ez a szinergia. A projekt koordinátora, Ralf Ostrowski szerint: „Ez a szinergia segít a térség

foglalkoztatási lehetőségeinek megjelenítésében, és javítja a helyi fiatalok foglalkoztatását anélkül, hogy el kellene költözniük.”

Szóval valójában nem is olyan rossz ez a régió. A projekt 618 597 EUR értékű költségvetéssel zárt, amelynek túlnyomó részét az EU állta. Melyek a finanszírozás látható hatásai? Először is az, hogy a fiatalok végre tudnak az igényeiknek megfelelő munkahelyeket találni. A Zgorzelecben vagy Görlitzben lévő üzleti inkubátorházakban a vállalkozók kézikönyveket és szórólapokat találhatnak, az ott dolgozók pedig tájékoztatják őket a karrierlehetőségekről. A Nysa régióban lévő egyetemi hallgatók munkahelyekre látogattak el és szemináriumokon vettek részt. Ennek eredményeképpen pedig az iskolákban és az egyetemeken mostantól tájékozódni lehet arról, hogy mi kell egy sikeres állásinterjúhoz vagy hogyan érdemes összeállítani az első szakmai önéletrajzodat.

Most már tudod! Az uniós támogatás révén nem kell más-hova költöznöd a lehetőségeid kibontakoztatása érdekében. Otthon maradhatsz és segítheted a régiódat. Úgyhogy gyerkünk, kreativitásra fel! ■

Német határállomás, Görlitz: a Németország és Lengyelország között megosztott város

Szent Péter és Pál templom, Waidhaus és az óvárosi híd Görlitzben, Németország

Uniós finanszírozású projekteket bemutató észt televíziós kampány

Az ERR, Észtország közszolgálati műsorszolgáltatója tavaly ősszel a strukturális alapoknak a helyi közösségekre és a gazdaságra gyakorolt hatásával foglalkozó televíziós sorozatot sugárzott. Az Unió kohéziós politikáját szórakoztatóan és ismeretterjesztően bemutató kampány összeállításában Észtország irányító hatósága nyújtott segítséget.

A 16 részből álló „Észtországi körutazás” című televíziós sorozatot péntek esténként 20.00 órától, az esti főműsoridőben tűzték műsorra. Összesen 90, az EU által társfinanszírozott projektet ismertettek a műsorban (ezek 90%-át az uniós strukturális alapokból, 10%-át pedig norvég támogatásokból finanszírozták). Mindegyik epizódot egy-egy észtországi megyének szenteltek, a 2018 decemberében sugárzott utolsó rész pedig egy összefoglaló körútról szólt.

A műsort az ország egyik legnépszerűbb zenésze, Ivo Linna vezette, az ismertett projektekről szóló jelentéseket pedig a közismert színésznő, Liisa Pulk mutatta be mintegy három és fél percben. Énekesek és egyéb hírességek megjelentetése mellett a sorozatban egy nem hivatalos kvízzjátékra is sor került, ahol közszereplők válaszoltak a projektekkel kapcsolatos kérdésekre.

Nagyban gondolkodás

Gondos tervezés és csapatmunka volt szükséges a kampány megvalósításához. Az irányító hatóság egy, az Észtországban uniós finanszírozásokat végrehajtó szervezetekben tevékenykedő PR-szakemberekből álló, a strukturális alapokkal foglalkozó kommunikációs hálózatot koordinál. Ez a csoport vetette fel az egyetlen epizód helyett egy egész évadot felölelő televíziós sorozat ötletét, abban reménykedve, hogy komoly hatást érnek majd el a nézők körében.

„Mihelyt megszületett az elhatározás, máris összeültünk a három legbefolyásosabb észt tévécsatornával az elképzelések

megtárgyalásához, illetve hogy ötleteljünk a csapattal a műsor potenciális formátumát illetően,” magyarázza Triin Nolo, az észtországi irányító hatósággal együttműködő felelős SF horizontális képzési és kommunikációs szakember. „Ezt követően pályázatot írtunk ki a tévéműsor elkészítésére, amelynek eredményeként az ERR-rel kötöttünk munkaszerződést.”

Nolo szerint a folyamat egyik kulcsfontosságú tényezője a pályázat részletes összeállítása, amelynek alapján a televíziós társaság pontosan tudta, mi az elvárás formátum, műsoridő, kiegyensúlyozott tartalom, logóhasználat és a reklámszünetek száma tekintetében. A pályázat tartalmazott továbbá egy olyan rendelkezést, amely lehetővé teszi az epizódok ismételt megtekintését, például az interneten.

A projektek kiválasztása hatalmas erőfeszítés volt, hiszen több mint 400 projektet vettek figyelembe a végleges választáshoz. A projektek listáját az ország végrehajtó ügynökségei és közreműködő szervezetei bocsátották a televíziós társaság rendelkezésére. A cél az uniós finanszírozás által lefedett területek

széles körének ismertetése a nézőkkel, a vállalkozásoknak nyújtott munkavégzési képzéstől és támogatástól a jelentős építési munkálatokon át a tudományos innováció támogatásával bezárólag.

Tájékoztatás és szórakoztatás

Liisa Pulk ismertette a projekteket és interjúvolta meg a

kulcsfontosságú szereplőket, köztük a kedvezményezetteket, a projektkoordinátorokat, valamint a szolgáltatás-felhasználókat is. A sorozat kiemelt mozzanatai között megemlíthető az Észt Zeneakadémia új koncerttermébe tett látogatás, amelynek megépítését az Európai Regionális Fejlesztési Alapból finanszírozták.

A műsorvezető emellett ellátogatott egy vállalkozáshoz, amely egy új orrspray kifejlesztéséhez kapott finanszírozást, amelynek alapanyagául az ország dél-keleti részén található Värksa híres ásványvize szolgál. Az Észt Repülési Akadémiához való kirándulás egy korszerű helikopter-szimulátort mutat be, míg

„...biztosak vagyunk benne, hogy elértük a kitűzött célt: sikerült felkeltenünk az észt közönség figyelmét, és pozitív képet alakítottunk ki az uniós strukturális alapokról és az általuk finanszírozott projektekről.”

Forgatásra készülve

Ivo Linna forgatás közben

Tuuli Rand és Teele Viira fiatal énekesek és Piret Rauk színésznő a Saaremaa című műsor forgatásán

Liisa Pulk integet Jüri Pootsman énekesnek, az Eurovíziós Dalfesztivál észt képviselőjének a Raplamaa régió megyéit bemutató műsor forgatásán

a Mulgimaa történelmi térségébe tett látogatás egy technológiai oktatási központ létrehozásához nyújtott uniós támogatásra fekteti a hangsúlyt.

A műsor népszerűnek bizonyult az észt nézőközönség körében: minden héten az első tíz legnézettebb műsor között szerepelt, egy alkalommal pedig a negyedik helyre is felkúszott. Ez hetente körülbelül 110 000–130 000 nézőt jelent – azaz a lakosság mintegy 9–10%-át.

„A kampány hatását az év későbbi felében, az éves tudatossági felmérés keretében fogjuk felmérni. Mivel azonban a műsor nézettségi statisztikái meglepően magasak voltak, biztosak vagyunk benne, hogy elértük a kitűzött célt: sikerült felkeltenünk az észt közönség figyelmét, és pozitív képet alkottunk ki az uniós strukturális alapokról és az általuk finanszírozott projektekről,” tette hozzá Nolo.

Merész ötletek

Az uniós finanszírozásokat lebonyolító észtországi csapat a kampány sikerére építve most további kiegészítő eseményeket tervez 2019-re. Május 9-én Észtország megünnepli az EU napját, ilyenkor egy héten át országsgazte élő eseményekre kerül sor.

„Észtország 15 éves uniós tagságának a megünnepléséhez az Európai Parlament észtországi irodájával működünk együtt, és ennek keretében májusban országos turnéra kerül sor, ahol Ivo Linnával és zenekarával előadjuk a műsor élő változatát is”, tájékoztatott Nolo. „Ezúttal a kvízkérdéseket az európai parlamenti választásokon induló helyi jelölteknek tesszük fel.”

Ami a hasonló projektek más régiókban való lebonyolítását illeti, Nolo a következőket tanácsolja munkatársainak: „Legyenek bátrak és merészek, ugyanis a jó ötletek általában messzire eljutnak. Alakítsanak ki egy jó csapatot és ötleteljenek. Bízsanak a televíziócsatornájukban, azonban legyenek jelen a teljes folyamatban, ne tántorodjanak el az elképzeléstől, és emlékeztessék őket arra, a strukturális alapokkal kapcsolatos tartalmaknak a műsor középpontjába kell kerülniük.”

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

Az „Észtország körutazás” műsoroldala:

<https://etv.err.ee/895572/reis-umber-eesti-15-16>

Jó hírek Portugália és a jövőbeli uniós beruházás számára

A portugáliai Alcobaca-kolostor az UNESCO világörökség része

2018 novemberében az „Együtt a tiszta szerződések felé: új fejlemények és az előttünk álló kihívások” elnevezésű, az integritási megállapodás érdekelt feleit összefogó esemény beszámolt néhány fontos projekteredményről, megosztotta a levont tanulságokat, és várakozóan tekintett a kihívások elé.

Portugáliában a legutóbb hivatalosan aláírt integritási megállapodás előmozdítja egy, az Alcobaca-kolostor helyreállítását és megőrzését célzó, uniós támogatásban részesülő projekt átláthatóságát és hatékonyságát. A kolostor az ország egyik történelmi és építészeti középkori kincsének, és az Ibériai-félsziget és egész Európa egyik legbefolyásosabb ciszterci központjának számít.

A portugál kormány kulturális örökségért felelős főigazgatóságát a Transparency International Portugália támogatja, biztosítva, hogy a körülbelül 1 millió EUR értékű projekt megvalósítsa a célkitűzéseit, és hogy a polgárokat továbbra is tájékoztassák a fejleményekről és bevonják a munkálatok nyomon követésébe.

A részben 12. századból származó épületrészekből álló Alcobaca-kolostor számos középkori jellegzetességet tartalmaz. Egyedi történetének köszönhetően az UNESCO világörökségi

helyszínné nyilvánította. Mivel az Alcobaca-kolostorba rengeteg turista látogat el, a helyreállítási munkák segítenek az épület bonyolult kialakításának védelmében, ideértve I. Péter király és Inês de Castro híres sírhelyét, amely I. Péter király megbízásából készült, örök emléket állítva Péter és Inês drámai szerelmi történetének, később pedig számtalan költőt és művészt ihletve meg.

Az átláthatóság kiemelése és a hozzáadott érték

Ez a projekt annak a 17 projektből álló sorozatnak az utolsó darabja, amelynek keretében 11 tagállamban integritási megállapodásokat használtak uniós támogatásban részesülő projektek során a Transparency International és az Európai Bizottság Regionális és Várospolitikai Főigazgatósága közötti közös kísérleti kezdeményezés részeként. A projektek célja az átláthatóság növelése és az uniós beruházás kedvező ár-érték arányának biztosítása a kohéziós politika keretében. A projektek megvalósításának előrehaladásával jelentős eredményeket jegyeztek fel, és fontos tanulságokat vontak le a jövőre nézve.

2018. november 28-án az integritási megállapodás érdekelt feleit összefogó esemény mintegy 120 érdekelt felet gyűjtött egybe a 17 integritási megállapodásból: civil társadalmi partnerek, ajánlatkérő szervek, irányító hatóságok, vállalkozók, valamint más fontos érdeklődő felek (korrupció elleni

küzdelemmel foglalkozó hatóságok, közbeszerzési hivatalok), az Európai Bizottság képviselői (különösen a DG REGIO), valamint a Transparency International uniós összekötő irodája és Titkársága volt jelen.

Az esemény célja a bevált gyakorlatok bemutatása és a meglévő integritási megállapodások törekvéseinek előmozdítása volt. A projekt elindítása óta eltelt három év után a résztvevők megosztották egymással a tanulságokat, az eredményeket, valamint az együttműködésből fakadó fennmaradó kihívásokat. Ezen túlmenően a jövőt tartották szem előtt, és felmerült annak a lehetősége is, hogy az integritási megállapodások alkalmazását tágabb keretben, a „tisztá szerződések” esetén is megfontolják. Az érdekelt felek azt is megvitatták, hogyan tudnak a különböző kezdeményezések egymásra épülni és egymást kiegészíteni a hatékonyabb, eredményesebb és korrupciómentes közbeszerzés elérése érdekében.

A jövő finanszírozása

A nap során szervezett plenáris üléseken és csoportos megbeszéléseken különböző témák megbeszélésére került sor: az érdekelt felek által levont tanulságok és a benyomásaik, a projekt keretében nemrégiben elvégzett félidős felülvizsgálat eredményei, a DG REGIO véleménye az integritási megállapodásokról a közbeszerzés terén tapasztalható legfrissebb trendek összefüggésében, a gyenge verseny és az egyetlen ajánlattevő problémája a közbeszerzésben, a folyamatban lévő erőfeszítések a közbeszerzésben részt vevő különböző érdekelt felek közötti akadályok megszüntetésére, valamint a nagyobb átláthatóság és nyitottság előmozdítása és a cselekvő együttműködés építése megfelelőbb nyílt hozzáférésű adatok segítségével.

„Az uniós programok és alapok – és különösen a kohéziós politika – következő generációjában a hatékonyság, az átláthatóság és a teljesítőképesség kulcsfontosságú elemek maradnak.”

Patricia Moreira, a Transparency International Titkárságának ügyvezető igazgatója nem kételkedik: „az integritási megállapodások fontosak abban, hogy bizalom épülhessen ki a különböző érdekelt felek (civil társadalom, nemzeti hatóságok, magánszektor, polgárok) között. Nekik köszönhető, hogy – például a nyílt hozzáférésű adatokkal kapcsolatos kezdeményezések mellett – jobban elismerik az integritási megállapodások és a civil társadalom elkötelezettségének szerepét a tisztább szerződések kialakításában.”

Marc Lemaître, a DG REGIO Főigazgatója szerint ez a kísérleti projekt igazolja, hogyan válhat a közintézmények hasznára a civil társadalommal történő együttműködés az átláthatóbbá, hatékonyabbá és eredményorientáltabbá válás érdekében, az EU pénzügyi érdekeinek megfelelőbb védelme mellett. Ez világos üzenet a jövő számára is. Az uniós programok és alapok – és különösen a kohéziós politika – következő generációjában a hatékonyság, az átláthatóság és a teljesítőképesség kulcsfontosságú elemek maradnak. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/how/improving-investment/integrity-pacts/
<https://bit.ly/2UzmSaE>
<https://bit.ly/2G10fsY>

Az éghajlat-politikai intézkedések költségvetésének nyomon követése

Tudta-e, hogy az éghajlat-politikai intézkedéseket a kohéziós politika jelentős beruházásokkal támogatja? Miért van szükség az uniós beruházások nyomon követésére az éghajlat-politika területén?

Annak érdekében, hogy 2020-ra elérjük az EU által meghatározott éghajlat- és energiapolitikai célokat, az Európai Bizottság a 2014–2020-as többéves pénzügyi keret költségvetésének legalább 20%-át az éghajlat-politikai intézkedések támogatására ajánlotta fel. Ez a politikai kötelezettségvállalás egy szélesebb körű erőfeszítés része, amelynek célja az éghajlat-politika általános érvényesítése, az éghajlatváltozás következményeinek mérséklésére tett erőfeszítésekhez való hozzájárulás, valamint természetes és ember által épített környezetünk és gazdaságunk alkalmazkodása az éghajlatváltozás várható hatásához helyi, nemzeti és uniós szinten.

Az Európai Regionális Fejlesztési Alap és a Kohéziós Alap fontos szerepet játszanak az uniós éghajlat-változási célkövetésben a célkitűzéseiket és hatókörüket tekintve. A két alap költségvetésének több mint 20%-a éghajlat-politikai lépésekhez kapcsolódik, amely több mint 54 milliárd EUR értékű beruházást jelent az EU költségvetése szempontjából.

Hogyan tudjuk nyomon követni a kohéziós politika pénzügyi hozzájárulásait?

A tagállamok az úgynevezett „beavatkozási kategóriák” – az alapoknak megfelelő beruházási intézkedések listája – alapján tájékoztatást nyújtanak az éghajlatváltozással kapcsolatos célkitűzések támogatásáról (pénzügyi hozzájárulás). A módszertan keretében külön súlyozzák az alapokból nyújtott támogatásokat olyan módon, amely tükrözi az éghajlatváltozás mérsékléséhez és az ahhoz történő alkalmazkodáshoz kapcsolódó célokhoz való várható hozzájárulást. Három típusú súlyozás létezik (ERFA-példákkal):

- **100%-os:** ha a támogatás jelentősen hozzájárul az éghajlat-politikai intézkedésekhez (pl. fenntartható energia, éghajlattal kapcsolatos kockázatmegelőzés, éghajlattal kapcsolatos kutatás, technológiafejlesztés és innováció stb.);
- **40%-os:** ha a támogatás mérsékelt hozzájárulást jelent (pl. tiszta városi, vasúti, intermodális vagy egyéb tömegközlekedés stb.); valamint
- **0%-os:** ha a támogatás nem jelent hozzájárulást vagy a hozzájárulás jelentéktelen (a kóddal jelölt beavatkozási területek legnagyobb része).

Ez kizárólag a kezdeti tervek nyomon követéséről szól?

Nem. A nyomonkövetési rendszer és a nyílt hozzáférésű adatok használatával a Bizottság most lehetővé tette a beruházások megvalósításának részletes nyomon követését. Az évente beérkező adatok segítségével a Bizottság nyomon követi a kiválasztott (odaítélt) projektekre irányuló beruházások elosztását és a projektek tényleges költségeit a helyszínen.

Az adatok lehetővé teszik az érdekelt felek számára a következők elemzését:

- a kohéziós politikai alapok mindegyikének tervezett teljes EUR-hozzájárulása a 2014–2020-as időszakban;
- a projektek kiválasztása során jelentett előrehaladás és a kiválasztott projektek tényleges kiadásai;
- az ERFA/KA éghajlat szempontjából releváns 34 beruházás;
- az ország tervei és előrehaladása, egészen a beavatkozási területek alá tartozó egyes programokig.

Ez egy rendkívül részletes nyomon követési rendszer!

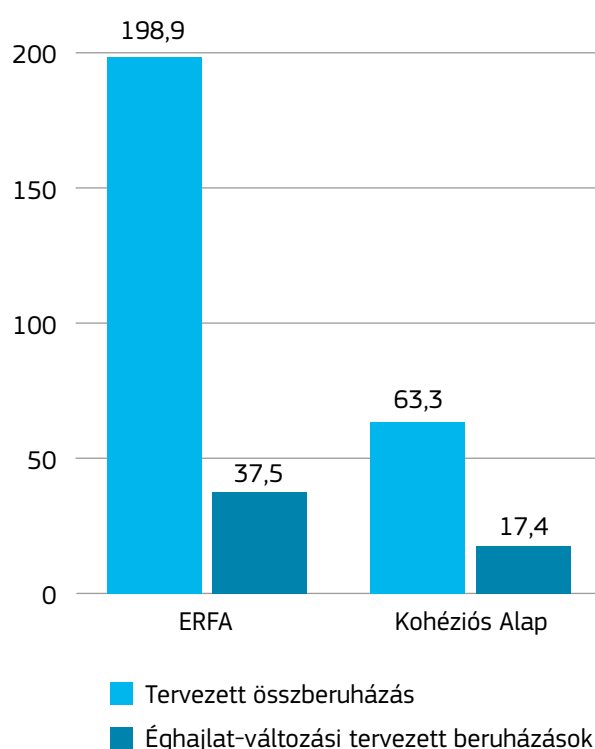
A pénzügyi nyomon követés az eredmények megvalósításának első létfontosságú lépése. Az éghajlat-változási célkövető beruházás és a konkrét tematikus koncentrációs célkitűzések mellett az éghajlat szempontjából releváns tematikus, „beruházási prioritásokkal” rendelkező célkitűzéseket emeltek be a jogszabályba

és a programokba a konkrét beavatkozások (eredményeket felmutató lépések) és a szakpolitikai célkitűzések (szakpolitikai eredménymutatókkal) meghatározása érdekében.

Tekintse meg ezt a nyílt hozzáférésű adatokkal kapcsolatos interaktív történetet az éghajlat-változási célkövető adatokkal kapcsolatos ábrák és információk megismeréséhez:

<https://cohesiondata.ec.europa.eu/stories/s/a8jn-38y8>

ERFA és a Kohéziós Alap éghajlat-változási célkövetése (milliárd EUR)

Van olyan téma, amelyről szívesen olvasna többet a jövőbeli *Panorama* ADATPONT rovatában?

Szeretné, ha egy konkrét adatkészletet tennénk közzé az esb-alapok nyílt hozzáférésű adatplatformján?

Amennyiben igen, írjon nekünk: REGIO-EVAL@ec.europa.eu

Kövesse a vitát a Twitteren [#ESIFOpenData](https://twitter.com/ESIFOpenData)

vagy iratkozzon fel a hírlevelünkre: http://ec.europa.eu/newsroom/index.cfm?service_id=788

A PANORAMA
örömmel
fogadja az
Ön írását is!

A *Panorama* magazin Személyes tapasztalatok című rovatában helyi, regionális, országos és európai érdekeltek vázolják a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó terveiket, valamint elmondják véleményüket a 2020 utáni kohéziós politikával kapcsolatos jelenlegi és

kulcsfontosságú vitáról. A *Panorama* örömmel fogadja az olvasók saját nyelvén készült írásait, amelyek közül néhányat következő számainkban megjelentetünk. Lépjen velünk kapcsolatba a **regio-panorama@ec.europa.eu** címen az iránymutatásokkal és határidőkkel kapcsolatos további információkért.

A helyi közösségek átveszik az irányítást Kujávia-Pomerániában

Annak érdekében, hogy megihlessék a helyi közösségeket a szükségleteikhez közel álló projektötletek létrehozására, Kujávia-Pomeránia Lengyelország két régiójának egyike, amely egy „kis léptékű” területi eszközt használ, az úgynevezett közösségvezérelt helyi fejlesztést (community-led local development, CLLD).

A kezdeti viharos szakasz után, amelynek során a regionális operatív program irányító hatósága sok küzdelem árán találta meg az új kohéziós politikai eszköz megfelelő végrehajtási modelljét, az eszköz rendkívül hatékonynak bizonyult a polgárok helyi szinten történő bevonásában az aktuális társadalmi, környezeti és gazdasági kihívásokra adandó válaszok kidolgozásában.

Kujávia-Pomerániában 28 helyi cselekvési csoport alakult, amelyek az összes strukturális alapot kombináló projekteket kezdték végrehajtani: ERFA, ESZA, EMVA és ETHA – egyedi képlet, európai lépték!

Toruńban a városi helyi cselekvési csoport kiváló projekteket hajtott végre, amelyek a hátrányos helyzetű tinédzserekre, az idősekre és a volt fogvatartottakra összpontosítottak. A Tuchola-erdő vidékfejlesztési helyi akciócsoportja többek között „Jóléti gazdaságok” (Welfare farms) címen indított el egy mintaprojektet. Ebben a projektben a helyi gazdálkodók a lakóházaikban hoztak létre „napközbeni ellátási” létesítményeket az idősek számára.

Mivel a közösségvezérelt helyi fejlesztés sem Lengyelországban, sem más uniós országokban nem számít fő eszköznek, a régióknak törekszik a rendszeres információcserére a többi régióval. Szakértői felülvizsgálatot is folytattunk a magyar regionális működési hatóságokkal.

Az Európai Bizottságnak a közös rendelkezésekről szóló rendeletre vonatkozó, 2020 után érvényes javaslatának tükrében, amelyben az 5. szakpolitikai célkitűzés „a polgárokhoz közelebb álló Európa”, a kis szervezeteket, informális csoportokat és közösségeket bevonó, valódi alulról építkező kezdeményezéseket lehetővé tevő közösségvezérelt helyi fejlesztés mechanizmusát tovább kellene fejleszteni.

Piotr Calbecki
A régió vezetője

Ezért abban reménykedünk, hogy a többi európai régióval együtt és az Európai Bizottság segítségével létre tudunk hozni egy CLLD-fórumot, ahol meg tudjuk osztani a bevált gyakorlatokat, és megoldásokat kereshetünk a közösségvezérelt helyi fejlesztésű projektek rugalmasságának növelésére, harmonizálhatjuk a különböző strukturális alapoknak a közösségvezérelt helyi fejlesztések irányítására vonatkozó jogi követelményeit, valamint egyszerűsíthetjük a komplex adminisztratív rendelkezéseket. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<https://www.kujawsko-pomorskie.pl/>

A 2020 utáni kohéziós politika Csehország szemszögéből

A kohéziós politika az EU gazdasági, társadalmi és területi kohéziós célkitűzései elérésének egyik legfontosabb eszköze. Nemcsak a regionális és nemzeti különbségek ellensúlyozásában segít a területi igények célirányos kezelésével, hanem az uniós beruházások gerincét is képezi.

2020-ra Csehország a 2004-es uniós csatlakozás óta körülbelül 51,4 milliárd EUR értékű támogatást kap, amely meglátszik az ország növekedésében és fejlődésében. Régióink már vagy meghaladták az átlagos uniós fejlettségi szintet vagy gyorsan közelítenek hozzá.

Ez megjelenik a jövőbeli kohéziós politika szakpolitikai keretére vonatkozó javaslatban is. Csehország 3,5 milliárd EUR-val fog többet kapni a jelenlegi időszakhoz képest. Ugyanakkor a projekteknél nagyobb mértékben lesz szükség társfinanszírozásra, és szigorúbb feltételek érvényesek, mint a kevésbé fejlett régiókkal rendelkező országok esetében. Mindannyiunk előtt álló kihívás, hogy az alacsonyabb szintű finanszírozást minőségi és jól előkészített beruházásokra használjuk fel.

Az első jelentős lépést februárban tettük meg, amikor Csehország kormánya elfogadta a 2020 utáni kohéziós politika végrehajtásáról szóló nemzeti koncepciót.

David Škorňa

*A partnerségi megállapodással, értékeléssel és stratégiával foglalkozó szervezeti egység igazgatója
Nemzeti Koordinációs Hatóság,
Területfejlesztési Minisztérium,
Csehország*

A dokumentum Csehország célkitűzéseit és prioritásait tartalmazza a következő időszakra vonatkozóan, valamint az operatív programok és azok irányító szerveinek szerkezetét.

Az új technológiák és az intelligens megoldások támogatására összpontosítunk, különösen az integrált megoldások összefüggésében. Célunk a körforgásos gazdaság felé történő elmozdulás, hogy a különböző területeken végrehajtott beruházások egyszerre legyenek nyereségesek és környezetbarátak. Ezenkívül az infrastruktúra korszerűsítése, az alternatív üzemanyagok bevezetése a közlekedésben és a karbonszegény technológiák előmozdítása (az energiaágazatban, az iparban és a közlekedésben egyaránt) ugyancsak kiemelt fontosságú lesz. Rendkívül fontosnak

tartjuk az aszályok elleni intézkedéseket, különösen a megelőzésükre fordított erőfeszítéseket.

Idén rengeteg tennivalónk van. Uniós szinten a jogszabályok finomhangolására és maximális konszenzusra van szükség annak érdekében, hogy az új időszak ne azzal kezdődjön, hogy már a korai szakaszban hatalmas a késés. A jövőbeli tárgyalásokat illetően Csehország többek között létfontosságúnak tartja a konszenzust a tematikus koncentrációval kapcsolatos szabályok vonatkozásában, amelyek jelenleg rendkívül szigorúak, valamint a pénzügyi feltételeket illetően is – az uniós finanszírozás szintjének csökkentése és az N+2 kötelezettségvállalás-visszavonási szabály jelentős problémákat okozna számunkra. 2019-ben nemzeti szinten a partnerségi megállapodás és az operatív programok feldolgozására összpontosítunk. ■

Keit

한국산업기술평가관리원
Korea Evaluation Institute of Industrial Technology

A koreai küldöttség inspirációt merített az európai transznacionális együttműködésből

A nemzeteken átívelő Interreg földközi-tengeri program meglátogatása során Kim Szung-hun, a Koreai Ipari Technológiai Értékelési Intézmény (Korea Evaluation Institute of Industrial Technology, KEIT) Kiegyensúlyozott Fejlesztési Értékelési Központjának (Balanced Development Evaluation Centre, BDEC) vezetője megosztotta a véleményét a Földközi-tenger medencéjében lévő szomszédos országok együttműködésével kapcsolatban. A Kiegyensúlyozott Nemzeti Fejlesztési Elnöki Bizottság által megbízott központ teljesítményértékelést és kutatásokat végez, valamint információs platformként szolgál a koreai kiegyensúlyozott fejlesztési projektek számára. A koreai küldöttség látogatásának célja az volt, hogy ihletet merítsenek az európai regionális politika végrehajtásából, valamint hogy megtapasztalják, hogyan működnek együtt a különböző földközi-tengeri országok az egyes területeken annak érdekében, hogy erősítsék az EU gazdasági, társadalmi és politikai modellként betöltött szerepét.

Miért érdekelte az Interreg MED program?

Szerettem volna megtudni, hogyan működik együtt 13 földközi-tengeri ország a régió fejlesztése érdekében. Amint tudja, a Koreai Köztársaságnak (Dél-Koreának) gyakran nehézségei támadnak a határokon átnyúló fejlesztési programok előmozdítása terén a szomszédos országokkal – mint például Kínával, a Koreai Népi Demokratikus Köztársasággal (Észak-Koreával) és Japánnal – az összetett politikai helyzet és a történelmi háttér miatt. Ezért abban reménykedtem, hogy a MED program olyan tanulságokkal szolgál majd, amelyeket magammal vihetek Északkelet-Ázsiába.

MAESTRALE: HATÁROKON ÁTÍVELŐ GONDOLKODÁSMÓD

Az éghajlatváltozás nem ismer határokat. Nyáron a hőmérséklet folyamatosan nő, néha akár az 50 °C-ot is eléri, így ez a globális jelenség a Földközi-tenger térségét a bolygó egyik legjobban érintett területévé teszi. A szélsőséges hőmérséklet aszályokat, erdőtüzeket és áradásokat okoz. És a földközi-tengeri országok alkotják a frontvonalat e kihívások esetében.

Következésképpen a kormányoknak közösen kell kezelniük ezeket a globális problémákat. Egyetlen ország sem tud egymaga megküzdeni ezzel a nagymértékű kihívással, és az Európai Bizottság pontosan ezért hozta létre a nemzeteken átívelő együttműködési programokat. Az Interreg földközi-tengeri program az egyik ilyen.

A Földközi-tenger térségében Portugália, Spanyolország, Franciaország, Gibraltár, Olaszország, Málta, Szlovénia, Horvátország, Bosznia és Hercegovina, Montenegró, Albánia, Görögország és Ciprus egyesítették erőiket, hogy közösen találjanak megoldásokat a mindannyiukat érintő kihívásokra. Bár a programok transznacionális hatókörrel rendelkeznek, a program keretrendszerében az Európai Regionális Fejlesztési Alap által társfinanszírozott 91 projekt mindegyike olyan eredményeket mutat fel, amelyek az Interreg MED program által lefedett régiókban élő polgárok mindennapi életét könnyítik meg.

A közelmúltban a MAESTRALE projekt bizonyította, hogy a civil társadalom bevonása az együttműködési projektbe nemcsak lehetséges, hanem hasznos is. Az olaszországi Siena városában lévő Tito Sarrocchi Műszaki Főiskola számos diákja a Sienai Egyetem által a kék növekedés terén végzett kísérletben vett részt. Ennek során egy olyan szélerőmű-prototípust terveztek meg, gyártottak le és szereltek össze, amelyet a Fonte Gaia szökőkút vizére bocsátottak, elbűvölve a látogatókat.

Ez azonban csak egy csodálatos utazás kezdete volt. A kísérletet folytatták a spanyolországi Malaga városában, más hallgatóknak is megmutatva az általuk épített prototípust. Együtt a prototípus új, függőleges verzióját építették meg, és tesztelték is.

Mi is lenne jobb Európa jövőjének építésére annál, hogy együttműködés révén segítünk a fiataloknak megérteni a jövő kihívásait és megoldásait?

Az Interreg MED program a témák széles körét lefedi: a zöld és kék növekedésben történő innováció, valamint a szociális és kreatív iparágak innovációja; hatékony középületek, megújuló helyi energiaforrások az energiamix-stratégiák és -tervek vonatkozásában, karbonszegény közlekedési rendszerek, fenntartható turizmus, valamint a biodiverzitás védelme és a természeti erőforrások.

Az összesen 275 millió EUR értékű beruházással a program célja, hogy 2020-ig a zöldebb, fenntarthatóbb gazdasági növekedést mozdítsa elő.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<https://maestrale.interreg-med.eu/>

Lenyűgözött az, hogy a program együttműködési területei nem korlátozódnak a technológiára, a K+F-re és a városrehabilitációra, hanem átfogó és nemzeteken átívelő problémákat is tartalmaznak, mint például az alacsony szén-dioxid-kibocsátású fejlesztés, a természeti és kulturális erőforrások védelme, az innováció előmozdítása és a kormányzás megerősítése, amelyek országok közötti koordinációja sokkal bonyolultabb és nehezebb.

Milyen elvárásai voltak az együttműködési program meglátogatásakor?

A teljesítményértékelési rendszerről és a módszerekről, az értékelési mutatókról, valamint az értékelési eredmények visszacsatolási rendszeréről szerettem volna többet megtudni az Interreg MED program kapcsán. A Dél-Koreára alkalmazható, kiegyensúlyozott fejlesztési programokkal és a regionális fejlesztési

elképzelésekkel, valamint ezek operatív rendszereivel kapcsolatos új ötletekre voltam kíváncsi.

Mi volt a fő benyomása az európai együttműködéssel megvalósított regionális fejlesztés tekintetében?

Lenyűgöző volt látni, ahogy a Földközi-tenger északi partvidékén lévő 13 ország közösen dolgozik a regionális fejlesztésen, több mint három országot lefedő projektekbe történő beruházással és ezek támogatásával.

Különösen érdekelt a program hét témája közül a „kék növekedés”, mivel Dél-Korea a Koreai-félszigeten helyezkedik el. Bár az Északkelet-Ázsiai Tiszta Levegő Partnerség keretében jelenleg is együttműködünk Kínával és Japánnal a környezeti kérdésekben, ideértve az országhatáron áttekintendő légszennyezést is, úgy gondolom, hogy ki kell bővíteni a partnerség hatókörét és együttműködési területeit.

Ebben a vonatkozásban az Interreg MED program témái és projektjei, mint például a kék energia, a halászat és az akvakultúra, az integrált tengerfelügyelet, a biotechnológiák, valamint a part menti és tengeri turizmus rendkívül gyakorlatiasak és eredményorientáltak.

Ezenkívül hasznos volt részletes információkat megtudni a 2014–2020-as program egyes tematikus célkitűzéseinek teljesítménymutatóiról és céljairól. A Kiegyensúlyozott Fejlesztési Értékelési Központ is erőfeszítéseket tesz annak érdekében, hogy megvizsgálja a kiegyensúlyozott fejlesztési projektek megvalósíthatóságát, és értékelje az eredménymutatóikat. ■

Scandola természetvédelmi terület, Korzika

HÍREK [RÖVIDEN]

INTERREG-ÖSSZEFOGLALÓK –
INTERREG EGYSZERŰEN

Bizonytalan világunkban egy dolog biztos: sokkal jobban elmagyarázhatnánk az adófizetőknek, hogy hova kerül a pénzük, és ennek milyen eredménye van. Ez az új, Interreg-összefoglalók nevet viselő blog feladata. A blog az Interreg-közösség közös vállalkozása, amelyben az Interreg-együttműködések emberi és regionális hasznát bemutató történetek jelennek meg szerte Európából. Ez az a hivatkozás, amelyet örömmel küld majd el a barátainak és a családtagjainak, ha arról kérdezik, hogy mi is az az Interreg.

Az elmúlt évtizedben a kommunikációnk legnagyobb része a nyomtatott médiáról az online platformokra tevődött át, és sokan elsősorban a közösségi médiára figyelnek. Ugyanakkor minden éremnek van egy másik oldala is. Az elkerülhetetlen bőséges információáradat kapcsán a kutatások azt mutatják, hogy az emberek 280 karakternél hosszabb üzenetekre kíváncsiak. Rendkívül nehéz bármilyen témát alaposan megérteni, ha csak információtüredékek állnak rendelkezésünkre. Az Interreg-összefoglalók célja, hogy megbízható és érdekes európai információk forrásként szolgáljanak, eközben pedig sokoldalú és könnyen érthető cikkeket tegyenek közzé az Interregről.

Az Interreg-összefoglalók blog várja az Interreg-együttműködésekről szóló, érdekes szemszögből megírt írásokat, amelyek a programok által a polgárok életében, a régióban, a szakpolitikákban vagy a polgárok ismereteiben bekövetkezett változásokat mutatják be.

Az Interreg-összefoglalók blog az Interreg információs portálon található: www.interreg.eu/interreg-highlights

Írjon nekünk, ha meg szeretné osztani a történetét:

linda.talve@interact-eu.net vagy

eva.martinez@interact-eu.net

2019. ÉVI REGIOSTARS DÍJÁTADÓ
ÜNNEPSÉG

Az Európai Bizottság minden évben azokat az uniós támogatásból megvalósított projekteket jutalmazza meg, amelyek kiválóságot és új megközelítéseket képviselnek a regionális fejlesztés területén. A pályázó projektek kiemelt szerepet kapnak az európai szintű kommunikációs tevékenységekben, azzal a céllal, hogy ötletekkel szolgáljanak más régiók és projektvezetők számára.

2019-ben a REGIOSTARS-díj középpontjában az alábbi öt, az uniós regionális politika jövője szempontjából kulcsfontosságú terület áll:

- a digitális transzformáció előmozdítása;
- a zöld, kék és szürke infrastruktúrák összekapcsolása;
- egyenlőtlenségek és szegénység elleni küzdelem;
- az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens városok építése;
- egészségügyi szolgáltatások modernizálása.

A projektpályázatokat magas szintű tudományos szakemberek értékelik és választják ki közülük a nyerteseket. Emellett a nagyközönség közönségdíjjal jutalmazza az egyik projektet, amelyet online szavazás keretében választanak ki. Az öt kategória és a közönségdíj nyertesei a 2019 októberében, Brüsszelben megrendezendő RegioStars díjátadó ünnepség keretében vehetik át méltán megérdemelt díjukat.

A Pályázati útmutató az [online pályázati platformon](#) érhető el, amely 2019. február 19-e és május 9-e között várja a jelentkezőket. Ez tartalmazza az összes szükséges információt, az idei évben díjazott kategóriák részletes leírását, valamint a részvételi és odaítélési kritériumokat.

PROJEKTEK

EGYÜTTÉLÉS ÉS KÖZÖS TANULÁS

**A BERUHÁZÁS
ÖSSZÉRTÉKE:
3 472 892 EUR**

**UNIÓS HOZZÁJÁRULÁS:
2 778 313 EUR**

Utrecht városa innovatív és inkluzív megközelítést alkalmaz a menedékkérők integrációjának első perctől történő megkönnyítése érdekében. Az ERFA által finanszírozott innovatív városfejlesztési tevékenység keretében létrehozott U-RLP projektben részt vevő helyiek és a menekültek együtt élnek, közösen tanulnak és dolgoznak.

A nyugat-hollandiai Utrecht U-RLP projektje egy menekültközpont mellett található, hogy megkönnyítse és ösztönözze a helyi fiatalok és menekültek közötti értelmes találkozásokat. Mindannyian használhatják a közösségi tereket, és élvezhetik a személyes és szakmai fejlődési programok előnyeit, többek között a nemzetközi vállalkozói készségről szóló tanfolyamokat, a nyelvtanfolyamokat és egyéb társadalmi tevékenységeket.

Az eredeti U-RLP projektet 2016-ban hozták létre, válaszul az Overvecht kerület által egy ideiglenes befogadóállomás kapcsán megfogalmazott aggályokra. A kerületben rendkívül megnőtt az alacsony bevétellel rendelkező lakáskereső száma. Az U-RLP ideiglenes lakhatási lehetőséget biztosított a helyi fiataloknak, valamint megkönnyítette a menekültek integrációját is azzal, hogy a kölcsönös megértést célzó, értelmes találkozásokat teremtett.

Ezt az egyedi megközelítést helyben és nemzet(közi) szinten „Plan Einstein” (Einstein-terv) néven ismerik, mert az épület az Einsteindreef utcában található Overvecht kerületben. A projekt elején, 2016 novemberében holland fiatalok költöztek be az épületbe, míg a menekültek 2017 első felében érkeztek, miközben az állami befogadó intézményeket véglegesítették.

2018 novemberében az ideiglenes befogadóállomás bezárt. 2019 januárja óta a levont tanulságok alapján fejlesztik ki a hosszú távon itt élő menedékkérők számára létrehozott Plan Einstein Haydn központot.

Közösségteremtés

A Plan Einstein U-RLP projekt koncepciója és elképzelése a „bevonás az első naptól kezdve” alapelvet követi, lehetőségeket teremtve az emberek számára, hogy már az elején ismerkedhessenek egymással. A helyi fiatalok és a menekültek számára hasznos az egyéni tanácsadás, illetve szakmai fejlődési rendezvényekre és tanfolyamokra látogathatnak el.

A projekt sikerének középpontjában a közösségteremtés állt. 2017 szeptemberében nyílt napot szerveztek, amelyen 600 fő vett részt. A kezdeményezésből spontán szociális kezdeményezések jöttek létre, mint például a „Radio Einstein” közösségi rádióállomás. A lakók vállalkozásokat indítottak, önkéntes munkát végeznek a városban, vagy folytatják a tanulmányaikat.

A projekt illusztrálja Utrecht szélesebb körű megközelítését a menekültek integrációjára tekintetében, amelynek keretében az önkéntesek és a szakemberek együttműködnek az érdekelt felekkel történő konzultáció révén.

A holland kormány jelenleg gondolkodik azon, hogy az U-RLP integrációs modellt minden holland befogadó intézményben alkalmazza. A projektet más önkormányzatok képviselőinek is bemutatták az EUROCITIES Szociális Ügyek Fórumán 2018 márciusában, példaként a társadalmi kohézió kialakítására. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<http://plan-einstein.nl/>

PROJEKTEK

ÚJ NAGYSEBESSÉGŰ VONATOK TÁMOGATJÁK LENGVELORSZÁG KIS-LENGVELORSZÁGI VAJDASÁGÁT

**A BERUHÁZÁS
ÖSSZÉRTÉKE:
71 441 548 EUR**

**UNIÓS HOZZÁJÁRULÁS:
41 132 031 EUR**

Az Európai Regionális Fejlesztési Alap nagysebességű vonatok és egy új vasútvonal finanszírozását támogatta, jelentősen növelve a Krakkó környéki regionális vasúti szolgáltatások kapacitását.

A Koleje Małopolskie vasúttársaság nagysebességű elővárosi vasútvonalat fejlesztett ki, amely egyszerre utas- és környezetbarát. A cél a dél-lengyelországi Kis-Lengyelország régió vasúti közlekedésének növelése.

Az ERFA-támogatás segítségével 13 „elektromos többrészes egység” (electric multiple unit, EMU) típusú vonatot, valamint jótállást, szervizelést és karbantartást vásároltak. A vonatokat a lengyel Newag SA társaság gyártotta.

A projekt új vasútvonalakat is létrehozott, például a Krakkó és Tarnów kulcsfontosságú gazdasági és turisztikai központok közötti vonalat.

A fejlett funkciók közé tartozik egy modern audiovizuális utas-ismeretterjesztő rendszer, a belső ellenőrzés, a jegyértékesítő automaták és egy utasszámláló rendszer. Mindegyik vonat automatizált külső defibrillátorral (AED) rendelkezik, és minden alkalmazott elsősegély-tanfolyamon vesz részt, ahol megtanulja ezek használatát.

Egyre többen választják az új vonatok és útvonalak kínálta sebességet, kényelmet és hozzáférhetőséget. Ez segít Kis-Lengyelország városi agglomerációiban és ezek környékén kialakuló forgalmi torlódások és a légszennyezés csökkentésében. Az ingázók és a városi lakók életminősége jobb lesz, a régió pedig vonzóbbá válik az üzleti beruházások számára.

További környezeti előny, hogy a vonatok az energiát a felsővezetésekből kapják, amely csökkenti a villamosenergia-fogyasztásukat, gazdaságosabbá és energiahatékonyabbá téve a működésüket. ■

Az utasok biztonsága és kényelme

Az EMU-vonatok új, „Impuls” fantázianeveű családja a legszigorúbb törésbiztonsági és ellenállási európai szabványoknak felel meg.

Ezenkívül a csendes kocsik, a légkondicionálás, az ergonomikus székek, a WIFI-hálózat és az elektromos aljzatok kényelmes utazást biztosítanak. A vonatok kialakítása megfelelő a fogyatékkal élő és a csökkent mozgásképességű utasok számára.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<https://www.malopolska.pl/>

PROJEKTEK

ALPESI ORSZÁGOK MŰKÖDNEK EGYÜTT AZ ALACSONY SZÉN-DIOXID-KIBOCSÁTÁSÚ JÖVŐ ÉRDEKÉBEN

**A BERUHÁZÁS
ÖSSZÉRTÉKE:
2 146 210 EUR**

**UNIÓS HOZZÁJÁRULÁS:
1 580 877 EUR**

A régióközi IMEAS projekt gyakorlati útmutatást és együttműködési lehetőségeket nyújt, segítve az alpesi régió kulcsfontosságú szereplőit az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra történő átállásban.

A globális energiarendszer átalakulása folyamatban van, amelyet az éghajlatváltozás korlátozását célzó szén-dioxid-kibocsátás csökkentése ösztönöz. Az EU hosszú távú stratégiája a klímasemleges Európa 2050-re.

Az alpesi országok előtt közös kihívások és lehetőségek állnak az alacsony szén-dioxid-kibocsátású szakpolitikáik és fenntartható energiával kapcsolatos terveik kidolgozásában. A régióközi alpesi térségi programban részt vevő hét ország az ERFA finanszírozásával közös megoldások kifejlesztésén dolgozik az IMEAS projekt keretében.

Az IMEAS betűszó a projekt angol elnevezésének rövidítése: Integrated and Multi-level Energy models for the Alpine Space (integrált és többszintű energiamodellek az alpesi térség számára). A projektcsapat multidiszciplináris: műszaki, szociológiai és területi szakértők dolgoznak benne.

Az energiarendszer átalakításában a különböző ágazatok számos állami és magánszektorbeli szereplőjének feladata van. Az IMEAS olyan hálózati modell kidolgozásán dolgozik, amely a részt vevő érdekelt felek számára leírja a szerepüket, a kapcsolataikat és a döntéshozatali ösztönzőiket. A különböző kormányzati szinteket – a falvaktól a nemzeti kormányokig – is bevonták. A cél az, hogy ez a többdimenziójú megértés több és jobb együttműködést szüljön.

Gyakorlati eszközök

Az IMEAS célja a következetesebb, integrált és részvételen alapuló megközelítés biztosítása. A közigazgatási szervek és a fenntartható energiáért felelős egyéb szereplők a projekt-eszközök segítségével kulcsfontosságú szereplőket vonhatnak be a tervezés és a végrehajtás bármely szakaszába.

Az IMEAS webes platformján elérhető gyakorlati támogatás hosszú távú ütemterveket tartalmaz a régió 2020 utáni, alacsony szén-dioxid-kibocsátású energetikai fejlesztésére vonatkozóan.

Ugyanitt átfogó iránymutatás is elérhető azzal kapcsolatban, hogyan lehet hatékonyabbá és eredményesebbé tenni az alacsony szén-dioxid-kibocsátással kapcsolatos kezdeményezéseket. Az emberek megoszthatják az alpesi régióban bevált megközelítésekkel származó innovációkat és tapasztalataikat.

A projekt 2019 decemberében fejeződik be, az IMEAS webes platform pedig öt évig, 2023-ig fog működni. Bár a projekt közvetlenül nem hozott létre új munkahelyeket, számos, az energiával és az éghajlattervezéssel kapcsolatos kérdést kezel, amely növekvő kutatási és innovációs ágazatot jelent. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<https://www.alpine-space.eu/projects/imeas/en/home>
<https://www.imeas.eu>

ESEMÉNYNAPTÁR

MÁJUS 7–8.

Budva (ME)

EUSAIR-fórum

MÁJUS 22–23.

Bukarest (RO)

Interreg éves konferencia

JÚNIUS 20–21.

Bukarest (RO)

Beruházás a közös jövőnkbe: az EU kohéziós politikáját értékelő 8. konferencia

OKTÓBER 7–10.

Brüsszel (BE)

A régiók és városok európai hete

JOGI KÖZLEMÉNY

Az alábbi információk esetleges felhasználásáért sem az Európai Bizottság, sem pedig a Bizottság nevében eljáró más személy nem tehető felelőssé.

Luxemburg: Az Európai Unió Kiadóhivatala, 2019.

PDF: ISSN 1725-8219 KN-LR-19-068-HU-N

© Európai Unió, 2019

A forrás feltüntetése esetén a további felhasználás megengedett.

Az Európai Bizottság dokumentumainak további felhasználását a Bizottság 2011/833/EU határozata (HL L 330., 2011.12.14., 39. o.) szabályozza.

Az európai uniós szerzői jog hatálya alá nem tartozó fényképek bármiféle felhasználásához vagy sokszorosításához az engedélyt közvetlenül a szerzői jog tulajdonosától kell kérni.

Printed by Bietlot in Belgium

A magazin angol, francia, német, bolgár, görög, spanyol, olasz, lengyel és román nyelven jelenik meg nyomtatásban, újrahasznosított papíron. A kiadvány online változata 22 nyelven áll rendelkezésre az alábbi weboldalon:

http://ec.europa.eu/regional_policy/hu/information/publications/panorama-magazine/

A kiadvány jelen számának végleges tartalma 2019 áprilisában készült el.

FÉNYKÉPEK (OLDAL SZERINT JELÖLVE):

Fedőlap: © Agenția de Dezvoltare Regională Nord-Vest
3. oldal: © Európai Unió

4. oldal: © Európai Unió/Georges Boulougouris

5. oldal: Bal © Európai Unió, 2019/ Carlo Hermann;

Jobb © Európai Unió, 2019/ Aaron Berkovich

6. oldal: © Európai Unió, 2019

7. oldal: Bal © Európai Unió, 2018/ Joshua Paul;

Jobb © Európai Unió, 2019

9. oldal: © Európai Unió

10. oldal: © URBACT;

11. oldal: © Európai Unió, 2019/Lukasz Kobus;

Pénzügyi eszközök

12. oldal: © Európai Unió

14. oldal: © iStock, Adrian Catalin Lazar – © iStock, scanrall

15. oldal: © iStock/SolStock

16. oldal: © iStock/salajeau; © Agenția de Dezvoltare Regională Nord-Vest

17. oldal: © Agenția de Dezvoltare Regională Nord-Vest

19. oldal: © Agenția de Dezvoltare Regională Nord-Vest

© Dreamstime/Horia Vlad Bogdan

20. oldal: © Agenția de Dezvoltare Regională Nord-Vest

21. oldal: © iStock/ShevchenkoAndrey; © Agenția de

Dezvoltare Regională Nord-Vest

22. oldal: © iStock/matthiben; © iStock/ah_fotobox;

© iStock/laurent; © iStock/lvinst; © iStock/spooh;

© iStock/zodebala

24. oldal: © iStock/VladimirSklyarov

25. oldal: © iStock/CCeliaPhoto

26. oldal: © iStock/MariusLtu

32. oldal: © Paula Blanco

33. oldal: © Curant

34. oldal: © Magdalena Plotala

35. oldal: © iStock/taranchic; © iStock/holgs

37. oldal: © ERR/Kairit Leibold

38. oldal: © iStock/Zaharov

39. oldal: © Transparency International Portugália

42. oldal: © Kujávia-Pomerániai vajdaság, Lengyelország

43. oldal: © Regionális Fejlesztési Minisztérium, Csehország

44. oldal: © Koreai Ipari Technológiai Értékelési Intézmény

45. oldal: © Interreg földközi-tengeri program – Maestrale-projekt

46. oldal: © iStock/Jacques8425

48. oldal: © Henni Bunnik

49. oldal: © Bartosz Tyszko

50. oldal: © iStock/jkitan

MARADJON KAPCSOLATBAN

ec.europa.eu/regional_policy
cohesiondata.ec.europa.eu

@EUinmyRegion

EUinmyRegion

[flickr.com/euregional](https://www.flickr.com/photos/euregional/)

EUinmyRegion

[euinmyregion](https://www.instagram.com/euinmyregion)

ec.europa.eu/commission/2014-2019/cretu_en
 @CorinaCretuEU

Az Európai Unió
Kiadóhivatala

Európai Bizottság
 Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság
 Kommunikáció – Agnès Monfret
 Avenue de Beaulieu/Beaulieulaan 1 – B-1160 Bruxelles/Brussel
 E-mail-cím: regio-panorama@ec.europa.eu